

Bruksela, dnia 10 stycznia 2014 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 127/2013

Sprawozdanie nt. propozycji nowego pakietu politycznego, mającego na celu zagwarantowanie czystszej powietrza w Europie

Bruksela, 18 grudnia 2013 r.

Niska jakość powietrza jest przyczyną śmierci większej liczby obywateli niż wypadki drogowe, co powoduje, że jest najczęstszą związaną ze środowiskiem przyczyną przedwczesnych zgonów w UE. Ma również wpływ na jakość życia ze względu na problemy związane z astmą i chorobami dróg oddechowych. Komisja pragnie znaleźć rozwiązanie tej sytuacji za pomocą nowych środków służących ograniczeniu zanieczyszczenia powietrza, które zostały przyjęte w dniu 18 grudnia 2013 r. Pakiet dotyczący czystego powietrza aktualizuje istniejące przepisy i dalej redukuje szkodliwe emisje z przemysłu, ruchu drogowego, elektrowni i rolnictwa w celu ograniczenia ich wpływu na zdrowie ludzi oraz środowisko. Zanieczyszczenie powietrza jest również przyczyną straty dni roboczych oraz wysokich kosztów opieki zdrowotnej, a problem ten najbardziej dotyka grup szczególnie wrażliwych, takich jak dzieci, osoby chore na astmę i osoby starsze. Niszczy również ekosystemy ze względu na zanieczyszczenie azotem (eutrofizację) i kwaśne deszcze. Bezpośrednie koszty zanieczyszczenia powietrza dla społeczeństwa, w tym szkody dotyczące upraw i budynków, wynoszą około 23 mld euro rocznie. Korzyści dla zdrowia ludzi z wdrożenia pakietu wyniosą około 40 mld euro rocznie, ponad 12 razy więcej niż koszty redukcji zanieczyszczeń; które szacuje się na 3,4 mld EUR rocznie w roku 2030.

Komisarz ds. środowiska **Janez Potočnik** stwierdził: „Powietrze, którym dziś oddychamy jest znacznie czystsze niż w ostatnich dziesięcioleciach. Zanieczyszczenie powietrza jest jednak wciąż »niewidzialnym zabójcą« i uniemożliwia wielu ludziom prowadzenie normalnego aktywnego życia. Działania, które proponujemy zmniejszą o połowę liczbę przedwczesnych

zgonów spowodowanych zanieczyszczeniem powietrza, zwiększą ochronę wrażliwych grup, które najbardziej jej potrzebują i poprawą jakość życia nas wszystkich. Korzyści odniesie również przyroda i wrażliwe ekosystemy, a przemysł czystych technologii — ważny rozwojowy sektor w Europie – uzyska bodziec do wzrostu.”

Unijny komisarz ds. zdrowia **Tonio Borg** dodał: „Ogromnie się cieszę z przyjęcia pakietu dotyczącego czystego powietrza, dzięki któremu Europa znajdzie się na właściwej drodze do zagwarantowania wszystkim czystego powietrza w perspektywie długoterminowej. Dzięki tej nowej polityce Europejczycy będą żyli zdrowiej i dłużej: mniej dzieci będzie chorować na astmę i inne choroby układu oddechowego, mniej osób będzie chorować na raka, chroniczne choroby układu oddechowego lub układu krążenia, a co za tym idzie mniej ludzi będzie umierać z powodu skutków zdrowotnych zanieczyszczenia powietrza.”

Przyjęty pakiet składa się z kilku elementów. Należą do nich:

- nowy program **Czyste powietrze dla Europy** zawierający środki mające na celu zagwarantowanie osiągnięcia obecnych celów w perspektywie krótkoterminowej i nowe cele w zakresie jakości powietrza w okresie do roku 2030. Pakiet zawiera również środki uzupełniające mające na celu ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, z naciskiem na poprawę jakości powietrza w miastach, wspieranie badań i innowacji, a także promowanie współpracy międzynarodowej;
- zmieniona **dyrektywa w sprawie krajowych poziomów emisji** z bardziej restrykcyjnymi krajowymi poziomami emisji dla sześciu głównych zanieczyszczeń oraz
- wniosek dotyczący **nowej dyrektywy mającej na celu ograniczenie zanieczyszczeń powodowanych przez średniej wielkości instalacje energetycznego spalania**, takie jak indywidualne kotłownie dla bloków mieszkalnych lub dużych budynków i małych zakładów przemysłowych.

Szacuje się, że do 2030 r., w porównaniu z dotychczasowym scenariuszem postępowania, pakiet dotyczący czystego powietrza:

- pozwoli na uniknięcie 58 000 przedwczesnych zgonów,
- uchroni 123 000 km² ekosystemów przed zanieczyszczeniem azotem (ponad połowa terytorium Rumunii),

- uchroni 56 000 km² obszarów chronionych Natura 2000 (więcej niż całe terytorium Chorwacji) przed zanieczyszczeniem azotem,
- uchroni 19 000 km² ekosystemów leśnych przed zakwaszeniem.

Same korzyści zdrowotne dla społeczeństwa spowodują zaoszczędzenie około 40-140 mld euro kosztów zewnętrznych i około 3 mld euro kosztów bezpośrednich ze względu na większą wydajność siły roboczej, niższe koszty opieki zdrowotnej, wyższe plony oraz mniejsze zniszczenia budynków. Wniosek spowoduje także odniesienie korzyści odpowiadających 100 000 dodatkowych miejsc pracy dzięki zwiększeniu wydajności i konkurencyjności z powodu straty mniejszej liczby dni roboczych. Szacuje się, że będzie on miał pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy.

Wniosek został przygotowany w oparciu o konkluzje szeroko zakrojonego przeglądu istniejącej polityki UE w zakresie jakości powietrza. Jest wynikiem szeroko zakrojonych konsultacji, które pokazały powszechne poparcie dla działania na szczeblu UE w tej dziedzinie.

- **Informacje nt. nowej unijnej polityki na rzecz jakości powietrza**

- **Na czym polega?**

Zanieczyszczenie powietrza niszczy zdrowie ludzkie i środowisko naturalne. Głównym źródłem zanieczyszczeń są sektory przemysłu, transportu, energii, rolnictwa oraz niektóre rodzaje działalności człowieka, jak np. ogrzewanie domów.

Dzięki skutecznym strategiom politycznym stosowanym na poziomie unijnym i międzynarodowym, udało się w ostatnich dekadach w pewnym stopniu ograniczyć poziom zanieczyszczenia powietrza. I tak na przykład poziom emisji dwutlenku siarki (przyczyniającego się do powstawania kwaśnych deszczy) udało się ograniczyć o ponad 80 proc. Pomimo tych sukcesów UE jest wciąż daleka od osiągnięcia swojego długoterminowego celu – poprawy jakości powietrza w stopniu eliminującym poważne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego i środowiska. Emisja pyłów i ozon w warstwie przyziemnej w dalszym ciągu powodują poważne problemy. W 2010 r. około 400 tys. osób zmarło przedwcześnie z powodu zanieczyszczenia powietrza na terytorium UE, a prawie dwie trzecie powierzchni lądowej UE było narażone na nadmiar substancji biogenych pochodzących z

zanieczyszczonego powietrza. Szkody dla zdrowia niosą ze sobą ogromny koszt ekonomiczny, szacowany na 330 - 940 mld euro (3-9 proc. unijnego PKB)!

Dlatego właśnie Komisja aktualizuje i poprawia strategię UE w zakresie jakości powietrza. W ramach tej nowej strategii znacznie surowiej będzie egzekwowane przestrzeganie obowiązujących norm, jak również zostaną wprowadzone nowe cele i środki ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska. Strategia ta zostanie skuteczniej dostosowana do innych dziedzin polityki oraz będzie lepiej skoordynowana z inicjatywami na poziomie międzynarodowym. Ponadto powinna przyczyniać się do promowania innowacyjności, która doprowadzi do opracowania bardziej ekologicznych produktów i procesów.

• Kto na tym skorzysta i dlaczego?

Na poprawie jakości powietrza skorzystają wszyscy obywatele UE, ale szczególnie dzieci, osoby starsze oraz cierpiące na astmę i choroby dróg oddechowych. Skorzysta również przemysł, ponieważ działania na rzecz ograniczenia zanieczyszczenia powietrza przyczynią się do rozwoju innowacyjności oraz wzmocnienia konkurencyjności Europy w dziedzinie technologii ekologicznych. Zanieczyszczenie powietrza jest problemem globalnym, w związku z czym w najbliższym czasie szybko powinien wzrosnąć popyt na niskoemisyjne produkty i metody produkcji. Skorzystają również władze publiczne, ponieważ nowa polityka pomoże im spełnić obowiązujące standardy czystości powietrza.

• Dlaczego to UE musi podjąć działania?

Zanieczyszczenie powietrza jest problemem międzynarodowym. Dlatego też działania rządów poszczególnych krajów muszą zostać uzupełnione skuteczną współpracą zarówno na poziomie unijnym, jak i międzynarodowym. UE wypracowała odpowiednie ramy zarządzania jakością powietrza, będące solidną podstawą dla dalszych postępów. Wiele środków służących walce z zanieczyszczeniem powietrza dotyczy dziedzin, w których już ma miejsce ścisła współpraca na poziomie unijnym. Są to sektory przemysłu, transportu, energii i rolnictwa. Dzięki temu Unia może dostosować swoją politykę w zakresie jakości powietrza do innych polityk UE w dziedzinach takich jak zmiana klimatu, różnorodność biologiczna oraz efektywne gospodarowanie zasobami.

• Co dokładnie się zmieni?

Nowa polityka w zakresie jakości powietrza obejmie inicjatywy na rzecz zapewnienia pełnej zgodności z obowiązującym prawodawstwem dotyczącym jakości powietrza najpóźniej do 2020 r.

- **Kontekst**

Wiele państw członkowskich UE wciąż nie spełnia uzgodnionych unijnych norm w zakresie jakości powietrza, a wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia ONZ dotyczące zanieczyszczenia powietrza na ogół nie są przestrzegane.

Chociaż polityka UE w zakresie jakości powietrza spowodowała znaczne ograniczenie stężeń szkodliwych zanieczyszczeń, takich jak cząstki stałe, dwutlenek siarki (główna przyczyna kwaśnego deszczu), ołów, tlenki azotu, tlenek węgla i benzen, wiele poważnych problemów nadal wymaga rozwiązania. W szczególności drobne cząstki pyłu zawieszzonego i ozon nadal powodują znaczące zagrożenia dla zdrowia, a granice bezpieczne dla zdrowia są regularnie przekraczane. Unijne normy i cele dotyczące jakości powietrza są przekraczane w wielu regionach i miastach, powodując zagrożenie dla zdrowia publicznego i wzrost kosztów opieki zdrowotnej oraz koszty dla gospodarki. Szacuje się, że całkowite zewnętrzne związane ze zdrowiem koszty dla społeczeństwa wynikające z zanieczyszczenia powietrza sytuują się w przedziale 330-940 mld EUR rocznie. Sytuacja jest szczególnie poważna w obszarach miejskich, w których mieszka obecnie większość Europejczyków.

Przyjęty pakiet jest wynikiem zakończenia przeglądu polityki w zakresie jakości powietrza, który rozpoczął się na początku 2011 r.

- **Więcej informacji:**

Link do projektu wniosku oraz badania (wraz z danymi liczbowymi dla państw członkowskich, jak wspomniano powyżej):

http://ec.europa.eu/environment/air/clean_air_policy.htm

Komunikat Komisji Europejskiej - Program Czyste powietrze dla Europy (COM (2013) 918):

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0918:FIN:PL:PDF>

Wniosek dotyczący nowej dyrektywy mającej na celu ograniczenie zanieczyszczeń powodowanych przez średniej wielkości instalacje energetycznego spalania (COM (2013) 919): <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/dossier/document/COM20130919.do>

Zmieniona dyrektywa w sprawie krajowych poziomów emisji z bardziej restrykcyjnymi krajowymi poziomami emisji dla sześciu głównych zanieczyszczeń (COM (2013) 920): <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/dossier/document/COM20130920.do>

Arkusze informacyjne:

<http://ec.europa.eu/environment/pubs/pdf/factsheets/air/en.pdf>

<http://ec.europa.eu/environment/air/index.htm>

<http://www.eea.europa.eu/themes/air>

http://www.eea.europa.eu/publications/air-quality-in-europe-2013/at_download/file

http://ec.europa.eu/environment/air/review_air_policy.htm

Wytyczne WHO w sprawie jakości powietrza:

http://www.who.int/phe/health_topics/outdoorair/outdoorair_aqg/en/index.html

Opracowała:

Dr Magdalena Skulimowska¹

¹ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej i IPEXu.

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 18.12.2013 r.
COM(2013) 920 final

2013/0443 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczenia
atmosferycznego oraz zmiany dyrektywy 2003/35/WE**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2013) 531 final}

{SWD(2013) 532 final}

{SWD(2013) 537 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Kontekst ogólny – podstawa i cele wniosku

Dyrektywa 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹ określa roczne krajowe pułapy emisji, które każde państwo członkowskie powinno osiągnąć do 2010 r.; pułapy te dotyczą emisji dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO) i amoniaku (NH₃). Ustanowiono je, aby zmniejszyć zanieczyszczenie powietrza oraz ograniczyć szkodliwe skutki takiego zanieczyszczenia dla zdrowia publicznego i środowiska w całej Unii, a także aby zachować zgodność z protokołem z Göteborga².

Należy dokonać przeglądu i aktualizacji wspomnianych wymogów, aby ograniczyć poważne zagrożenie dla zdrowia i skutki dla środowiska w dalszym ciągu powodowane przez zanieczyszczenie powietrza w Unii, a także aby dostosować prawo unijne do nowych międzynarodowych zobowiązań wynikających z przeglądu protokołu z Göteborga w 2012 r.

Wymagania dotyczące ograniczenia negatywnych skutków określono w zmienionej strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza³, która uaktualnia plany związane z długofalowym celem Unii, jakim jest osiągnięcie poziomów jakości powietrza, które nie mają poważnych skutków i nie powodują zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska. Niniejszy wniosek jest jednym z głównych filarów legislacyjnych mających pomóc we wprowadzeniu takich ograniczeń.

W niniejszym wniosku wprowadzono dalsze niezbędne ograniczenia emisji oraz zajęto się kwestią niektórych niedociągnięć w realizacji unijnej polityki dotyczącej powietrza oraz potrzebą lepszej koordynacji pomiędzy redukcjami emisji a jakością powietrza, jak również kwestią zmiany klimatu i ochrony różnorodności biologicznej.

Ze względu na charakter i zakres koniecznych zmian w dyrektywie 2001/81/WE oraz potrzebę zwiększenia spójności i jasności prawa – w przeglądzie dyrektywy 2001/81/WE wzywa się do jej uchylecia i przyjęcia nowej dyrektywy (niniejszej dyrektywy).

Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii

Cele niniejszej inicjatywy są spójne z celami strategii „Europa 2020” dotyczącymi inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Powinny one stymulować innowacje, które z kolei pomogą wspierać ekologiczny wzrost gospodarczy i utrzymać konkurencyjność europejskiej gospodarki, a jednocześnie ułatwią przejście na gospodarkę niskoemisyjną, zapewnią ochronę kapitału naturalnego Europy i wykorzystają pierwszoplanową pozycję Europy w opracowywaniu nowych ekologicznych technologii⁴. W miarę możliwości we wniosku dąży się do uproszczenia i wyjaśnienia

¹ Dyrektywa 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych poziomów emisji (Dz.U. L 309 z 27.11.2001, s. 22).

² Protokół do Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG/ONZ) w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, którego celem jest przeciwdziałanie zakwaszeniu, eutrofizacji i powstawaniu ozonu w warstwie przyziemnej (1999 r.).

³ Komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego „Program »Czyste powietrze dla Europy«”, COM (2013)] [xxx].

⁴ Komunikat Komisji „Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”, COM(2010) 2020 final z 3.3.2010.

istniejącej polityki, w duchu inteligentniejszych uregulowań prawnych⁵. Przy wprowadzaniu środków szczególną wagę przywiązuje się do ochrony interesów MŚP, zgodnie z zasadą „najpierw myśl na małą skalę”⁶. Zapewniono spójność ze ściśle powiązаныmi dziedzinami: transportem, przemysłem, rolnictwem i zmianą klimatu oraz z efektywną gospodarką zasobami.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

Konsultacje z zainteresowanymi stronami

W procesie przeglądu wykorzystano zdobytą w ciągu kilku dziesięcioleci wiedzę fachową dotyczącą oceny jakości powietrza, zarządzania i dokonywania przeglądów w Unii i na arenie międzynarodowej. Wśród podmiotów, z którymi przeprowadzono konsultacje, znalazły się organy państw członkowskich odpowiedzialne za wdrażanie bieżących ram politycznych na wszystkich poziomach administracji. Od czerwca 2011 r. do kwietnia 2013 r. zorganizowano pięć spotkań z zainteresowanymi stronami, aby zapewnić przejrzystość i umożliwić stronom przedstawienie uwag i propozycji. Wszystkie posiedzenia były transmitowane za pośrednictwem internetu, by umożliwić w nich jak najszerszy udział. Równocześnie zorganizowano dwie konsultacje społeczne: pierwsza, pod koniec 2011 r., dotyczyła głównie przeglądu mocnych i słabych stron dotychczasowych ram polityki dotyczącej jakości powietrza; druga internetowa konsultacja społeczna z wszystkimi zainteresowanymi stronami odbyła się na początku 2013 r. i dotyczyła głównych wariantów strategicznych, które umożliwiłyby rozwiązanie pozostałych problemów związanych z jakością powietrza⁷. W 2012 r. przeprowadzono badanie Eurobarometru, aby poznać opinię ogółu społeczeństwa na temat problemu zanieczyszczenia powietrza, oraz opublikowano jego wyniki⁸. Komisja i Europejska Agencja Środowiska (EEA) przeprowadziły również projekt pilotażowy dotyczący jakości powietrza, obejmujący 12 miast z całej Unii i mający na celu ocenę lokalnych doświadczeń przy wdrażaniu polityki dotyczącej powietrza⁹.

Wyniki oceny skutków

Pełną zgodność z przepisami dotyczącymi jakości powietrza można osiągnąć w perspektywie krótko- lub średnioterminowej poprzez skupienie się na realizacji obecnej polityki oraz działaniach państw członkowskich. Chociaż dyrektywę 2001/81/WE należy zmienić w celu włączenia międzynarodowych zobowiązań Unii na 2020 r. na mocy protokołu z Göteborga, bardziej rygorystyczne ograniczenia w odniesieniu do roku 2020 nie są konieczne.

Okres do 2030 r. należy jednak rozpatrywać inaczej. Jeżeli chodzi o nierozwiązane jeszcze kwestie skutków dla zdrowia i środowiska, konieczne są znacznie bardziej rygorystyczne zobowiązania do redukcji emisji. W odniesieniu do roku 2030 preferowanym wariantem jest osiągnięcie poziomu 70 % najwyższego możliwego ograniczenia wpływu na zdrowie, przy dodatkowym ograniczeniu eutrofizacji i ilości ozonu. Te zobowiązania do redukcji emisji stanowią krok na drodze do długofalowego celu Unii.

⁵ Komunikat Komisji „Inteligentne regulacje w Unii Europejskiej” COM(2010) 543 final z 8.10.2010.

⁶ Komunikat Komisji „Najpierw myśl na małą skalę” –Program „Small Business Act” dla Europy, COM(2008) 394 final z 25.6.2008.

⁷ W konsultacjach wykorzystano dwa kwestionariusze: krótki – dla ogółu społeczeństwa, na który uzyskano łącznie 1 934 odpowiedzi, oraz dłuższy – dla ekspertów i zainteresowanych stron, na który uzyskano 371 odpowiedzi. Zob. http://ec.europa.eu/environment/consultations/air_pollution_en.htm

⁸ Wyniki są dostępne w ramach badania Eurobarometru z 2013 r.

⁹ Pełne wyniki w sprawozdaniu EEA nr 7/2013.

Wdrożenie zobowiązań do redukcji z Göteborga na 2020 r. nie pociąga za sobą dodatkowych wydatków dla Unii ponad wydatki przewidziane w scenariuszu odniesienia. Nowe zobowiązania do redukcji emisji na 2030 r. mają na celu doprowadzenie do zmniejszenia skutków emisji dla jakości powietrza do 2030 r., jak określono w komunikacie w sprawie programu „Czyste powietrze dla Europy”. W ocenie skutków przedstawiono optymalny sposób osiągnięcia zamierzonej redukcji, który prowadzi do uzyskania krajowych zobowiązań do redukcji emisji sześciu najważniejszych zanieczyszczeń. Te zobowiązania do redukcji przyczynią się do zmniejszenia całkowitych kosztów zewnętrznych zanieczyszczenia powietrza o 40 mld EUR (według najostrożniejszych szacunków) w stosunku do kwoty 212 mld EUR w scenariuszu odniesienia, z czego bezpośrednio korzyści gospodarcze wyniosą ponad 2,8 mld EUR: 1,85 mld EUR z ograniczenia strat związanych z obniżoną wydajnością pracy, 600 mln EUR z ograniczenia kosztów opieki zdrowotnej, 230 mln EUR z ograniczenia strat wartości upraw i 120 mln EUR z ograniczenia szkód w środowisku zbudowanym. Dla porównania roczne koszty przestrzegania przepisów wynoszą 3,3 mld EUR, czyli około jednej dwunastej oszczędności kosztów zewnętrznych. Według scenariusza odniesienia na 2030 r. zagrożenia dla zdrowia zostaną zmniejszone o 40 % w stosunku do roku 2005. Niniejszy wniosek zwiększa ten odsetek o dodatkowe 12 %, co daje łącznie zmniejszenie zagrożeń dla zdrowia na poziomie 52 % w porównaniu z 2005 r. Jeśli chodzi o eutrofizację, wniosek zapewnia dodatkowe 50 % ponad odsetek określony w scenariuszu odniesienia.

Pałupy metanu w ramach unijnego systemu krajowych pałupów emisji mogłyby spowodować obniżenie emisji w sposób racjonalny pod względem kosztów, chociaż polityka ta musiałaby być zgodna z decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE¹⁰. Możliwe jest – przy bardzo niskim poziomie kosztów administracyjnych – włączenie przepisów mających na celu lepsze zarządzanie oraz dostosowanie monitorowania i sprawozdawczości do międzynarodowych zobowiązań (koszty początkowe w wysokości około 8 mln EUR, roczne koszty ogólnounijne – 3,5 mln EUR).

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Krótki opis proponowanych działań

Niniejszy wniosek uchyla i zastępuje dotychczasowy unijny system rocznych limitów dla krajowych emisji zanieczyszczeń powietrza, jak określono w dyrektywie 2001/81/WE. Dzięki temu zapewnione zostanie stosowanie do roku 2020 krajowych pałupów emisji ustanowionych w dyrektywie 2001/81/WE na rok 2010 i na lata następne w odniesieniu do SO₂, NO_x, NMLZO oraz NH₃; określone zostaną także nowe krajowe zobowiązania do redukcji emisji („zobowiązania do redukcji”), mające zastosowanie od 2020 i 2030 r. w odniesieniu do SO₂, NO_x, NMLZO, NH₃, drobnych cząstek stałych (PM_{2,5}) i metanu (CH₄) oraz średnioterminowe poziomy emisji na rok 2025 w odniesieniu do tych samych zanieczyszczeń.

Szczegółowe informacje dotyczące najważniejszych artykułów i załączników podano poniżej.

W art. 1, 2 i 3 określono przedmiot i zakres niniejszego wniosku, a także definicje najważniejszych stosowanych w nim terminów.

Zgodnie z art. 4 odczytywanym łącznie z załącznikiem II państwa członkowskie muszą ograniczyć swoje roczne emisje SO₂, NO_x, NMLZO, NH₃, PM_{2,5} i CH₄, aby wypełnić

¹⁰ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/406/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 136).

zobowiązania do redukcji mające zastosowanie od 2020 i 2030 r. Ponadto w 2025 r. państwa członkowskie muszą ograniczyć swoje roczne emisje tych zanieczyszczeń do poziomów określonych na podstawie liniowej ścieżki redukcji emisji, chyba że wymagałoby to środków pociągających za sobą nieproporcjonalnie wysokie koszty. W art. 4 wskazano, jakie źródła emisji nie powinny być uwzględniane.

W art. 5, pod warunkiem że Komisja nie wyrazi sprzeciwu, zezwala się państwom członkowskim na pewną elastyczność w stosunku do: uwzględniania części redukcji emisji NO_x, SO₂ i PM_{2,5} dokonanych w ramach międzynarodowej żeglugi morskiej – pod pewnymi warunkami; wspólnego wypełniania zobowiązań do redukcji CH₄; oraz zaproponowania dostosowanych bilansów emisji, jeżeli w wyniku zastosowania ulepszonej metodyki sporządzania bilansów doszłoby do niewypełnienia zobowiązania do redukcji (z wyjątkiem CH₄).

Art. 6 zawiera wymóg, by państwa członkowskie przyjęły, realizowały i regularnie uaktualniały swoje krajowe programy kontroli zanieczyszczenia powietrza opisujące, w jaki sposób wypełnione zostaną ich zobowiązania do redukcji. Wspomniane krajowe programy kontroli powinny zawierać co najmniej informacje określone w załączniku III (część 2) oraz informacje dotyczące redukcji emisji sadzy (BC); mogą również zawierać wymóg wprowadzenia określonych środków, wymienionych w załączniku III (część 1), w celu ograniczenia emisji PM_{2,5} i NH₃ pochodzących z sektora rolniczego. Krajowe programy kontroli zanieczyszczenia powietrza muszą zostać przygotowane w kontekście ogólnych ram polityki dotyczącej jakości powietrza i zawierać informacje dotyczące analizy leżącej u podstaw doboru środków. Państwa członkowskie poddają swoje krajowe programy konsultacji społecznej przed ich zatwierdzeniem. W związku z tym art. 16 zmienia dyrektywę 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹¹ tak, aby obejmowała ona krajowe programy kontroli zanieczyszczenia powietrza.

Art. 7 odczytywany w powiązaniu z załącznikiem I stanowi, że państwa członkowskie zobowiązane są do monitorowania emisji zanieczyszczeń powietrza, a tym samym do sporządzania i aktualizowania – zgodnie ze zobowiązaniami i wytycznymi przyjętymi w ramach konwencji LRTAP, o których mowa i które szczegółowo określono w załączniku IV – krajowych bilansów emisji i prognoz emisji, którym towarzyszyć ma raport metodyczny IIR (*informative inventory report*). Państwa członkowskie, które stosują przepisy o elastyczności na podstawie art. 5, muszą przedstawić stosowne informacje w raporcie metodycznym IIR lub w odrębnym sprawozdaniu.

Na mocy art. 8 państwa członkowskie monitorują, gdy jest to wykonalne, niekorzystny wpływ zanieczyszczenia powietrza na ekosystemy wodne i lądowe, w oparciu o warunki określone w załączniku V. Państwa członkowskie są uprawnione do korzystania z systemów monitorowania ustanowionych w ramach innych instrumentów unijnych.

W art. 9 wymaga się, aby państwa członkowskie przekazywały Komisji swoje krajowe programy kontroli zanieczyszczenia powietrza, aktualizacje i wszystkie informacje dotyczące monitorowania zebrane zgodnie z art. 7 i 8, w terminach określonych w załączniku I. Komisja, wspomagana przez Europejską Agencję Środowiska i państwa członkowskie, regularnie sprawdza dokładność i kompletność przekazywanych danych dotyczących krajowych bilansów emisji.

¹¹ Dyrektywa 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz.U. L 156 z 25.6.2003, s. 17).

Art. 10 określa, że Komisja co pięć lat składa sprawozdanie dotyczące wdrażania niniejszej dyrektywy, w tym stosowania art. 4 ust. 2 w odniesieniu do średnioterminowych poziomów emisji ustalonych na rok 2025.

Art. 11 zapewnia systematyczne i aktywne rozpowszechnianie drogą elektroniczną informacji zebranych i przetworzonych na mocy niniejszego wniosku, odwołując się w tym kontekście do wymagań ustanowionych w prawie unijnym, w tym w dyrektywie 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹².

Art. 12 zapewnia współpracę Komisji i państw członkowskich z państwami trzecimi i właściwymi organizacjami międzynarodowymi w celu dalszego i skuteczniejszego rozwiązywania problemu emisji substancji zanieczyszczających powietrze w skali globalnej.

Art. 13 określa zasady procedury stosowanej na mocy art. 6 ust. 7, art. 7 ust. 9 i art. 8 ust. 3 w celu dostosowania załączników I, III (część 1), IV i V do postępu naukowo-technicznego w drodze aktów delegowanych.

Art. 14 odnosi się do komitetowej procedury sprawdzającej, stosowanej przez Komisję w celu uchwalenia aktów wykonawczych na podstawie art. 5 ust. 6 i art. 6 ust. 9, i określa, że do tego celu wykorzystuje się istniejący Komitet ustanowiony na mocy art. 29 dyrektywy 2008/50/WE.

W art. 15, 17 i 19 określono przepisy dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie wniosku, a także przepisy dotyczące wejścia w życie i transpozycji wniosku do porządku prawnego państw członkowskich.

Art. 18 dotyczy uchylecia dyrektywy 2001/81/WE oraz określa, że ustalone w tej dyrektywie krajowe pułapy emisji mają nadal zastosowanie do dnia 31 grudnia 2019 r.

W załączniku VI zamieszczono tabelę korelacji.

Podstawa prawna

Ponieważ głównym celem wniosku jest ochrona środowiska zgodnie z art. 191 TFUE, podstawą wniosku jest art. 192 ust. 1 TFUE.

¹² Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady (Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26).

Zasady pomocniczości i proporcjonalności oraz wybór instrumentu prawnego

Zasada pomocniczości ma zastosowanie, o ile wnioski nie wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii.

Cele wniosku nie mogą być osiągnięte w sposób zadowalający przez państwa członkowskie. Aby zmniejszyć pozostałe poważne negatywne skutki dla jakości powietrza w Unii, każde państwo członkowskie musi ograniczyć swoje emisje zanieczyszczeń, a racjonalne pod względem kosztów połączenie redukcji w całej Europie może być skoordynowane jedynie na poziomie Unii. Określone zobowiązania do redukcji uwzględniają nie tylko skutki krajowych emisji dla danego państwa, lecz również ich oddziaływanie transgraniczne.

Działanie Unii zapewni lepsze osiągnięcie celu wniosku. W dyrektywie 2001/81/WE określono docelowe poziomy redukcji i minimalne wymagania dotyczące ich realizacji, pozostawiając państwom członkowskim określenie optymalnego połączenia działań dla osiągnięcia tych poziomów. Zasada ta została utrzymana w niniejszym wniosku, który przewiduje dalszą harmonizację wymogów dotyczących programów krajowych oraz monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń powietrza w celu usunięcia niedociągnięć dyrektywy 2001/81/WE oraz wypełnienia międzynarodowych zobowiązań podjętych w ramach konwencji LRTAP i jej protokołów. Chociaż wniosek wymaga kontroli emisji u źródła w sektorze rolniczym, państwa członkowskie mogą nie wdrażać tych wymogów, jeżeli nie są one niezbędne do wypełnienia odpowiednich zobowiązań do redukcji.

Wniosek jest zatem zgodny z zasadą pomocniczości.

Wybrany akt prawnym jest dyrektywa, ponieważ we wniosku określono cele i wymagania, a jeśli chodzi o wybór środków zapewnienia zgodności i ich szczegółowe wdrażanie, państwom członkowskim pozostawiono odpowiedni zakres swobody. Wniosek jest zatem zgodny z zasadą proporcjonalności.

4. WPLYW NA BUDŻET

Dyrektywa będzie wdrażana z wykorzystaniem obecnego budżetu i nie będzie mieć wpływu na wieloletnie ramy finansowe.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

Dokumenty wyjaśniające

Komisja uważa, że z wymienionych poniżej przyczyn dokumenty wyjaśniające są konieczne do poprawy jakości informacji dotyczących transpozycji dyrektywy.

Aby zagwarantować, że cele dyrektywy (tj. ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska) zostaną osiągnięte, konieczna jest kompletna i prawidłowa transpozycja dyrektywy. Biorąc pod uwagę, że w niektórych państwach członkowskich kwestie emisji zanieczyszczeń powietrza zostały już uregulowane, transpozycja niniejszej dyrektywy prawdopodobnie nie polegałaby na przyjęciu jednego aktu prawnego, ale raczej na wprowadzeniu różnych zmian lub przyjęciu nowych wniosków w odnośnych dziedzinach. Ponadto wdrażanie dyrektywy jest często w znacznym stopniu zdecentralizowane, ponieważ za jej stosowanie, a w niektórych państwach członkowskich nawet za transpozycję, odpowiedzialne są władze regionalne i lokalne.

Czynniki te mogą zwiększyć ryzyko nieprawidłowego transponowania i wdrożenia dyrektywy oraz utrudnić Komisji monitorowanie stosowania prawa Unii. Jasne informacje dotyczące transpozycji dyrektywy są podstawowym warunkiem zapewnienia zgodności prawa krajowego z przepisami dyrektywy.

Wymóg przedstawiania dokumentów wyjaśniających może spowodować dodatkowe obciążenie administracyjne dla tych państw członkowskich, które nigdy nie pracują w ten sposób. Ewentualne dodatkowe obciążenie administracyjne jest jednak proporcjonalne do celu, któremu służy, tj. zapewnienia skutecznej transpozycji i pełnego osiągnięcia celów dyrektywy.

W związku z powyższym należy wymagać od państw członkowskich, aby składały, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jeden lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między przepisami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczenia atmosferycznego oraz zmiany dyrektywy 2003/35/WE**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹³,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹⁴,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W ciągu ostatnich 20 lat osiągnięto w Unii znaczny postęp w dziedzinie antropogenicznych emisji do powietrza i jakości powietrza w ramach specjalnej polityki unijnej, reprezentowanej między innymi przez komunikat Komisji „Strategia tematyczna dotycząca zanieczyszczenia powietrza” („TSAP”) z 2005 r.¹⁵. Kluczowym elementem tego procesu była dyrektywa 2001/81/WE¹⁶ Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiająca ograniczenia całkowitych rocznych emisji państw członkowskich od roku 2010 dla dwutlenku siarki, (SO₂), tlenków azotu (NO_x), amoniaku (NH₃) oraz niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO). W rezultacie w latach 1990-2010 emisje SO₂ zostały ograniczone o 82 %, emisje NO_x o 47 %, emisje NMLZO o 56 %, a emisje NH₃ o 28 %. Jak jednak wskazano w programie „Czyste powietrze dla Europy” („zmieniona TSAP”)¹⁷, nadal występują znaczące negatywne skutki i zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzkiego.

¹³ Dz.U. C z , s. .

¹⁴ Dz.U. C z , s. .

¹⁵ Komunikat Komisji z dnia 21 września 2005 r. dla Rady i Parlamentu Europejskiego - Strategia tematyczna dotycząca zanieczyszczenia powietrza COM(2005) 446 final.

¹⁶ Dyrektywa 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza (Dz.U. L 309 z 27.11.2001, s. 22).

¹⁷ Komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego pt. „Program »Czyste powietrze dla Europy«”, COM (2013)] [xxx].

- (2) W siódmym unijnym programie działań w zakresie środowiska¹⁸ potwierdzono długofalowy cel polityki Unii dotyczącej powietrza, polegający na osiągnięciu poziomów jakości powietrza, które nie powodują znacznych negatywnych skutków ani zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska, i dlatego wezwano do pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami Unii dotyczącymi jakości powietrza oraz celami strategicznymi i działaniami zaplanowanymi po 2020 r.; wezwano także do wzmocnienia wysiłków na obszarach, gdzie populacja i ekosystemy narażone są na wysokie poziomy zanieczyszczenia powietrza, oraz do wzmocnienia synergii między przepisami dotyczącymi jakości powietrza a celami polityki Unii w szczególności w odniesieniu do zmiany klimatu i bioróżnorodności.
- (3) Zmieniona strategia TSAP określa nowe cele strategiczne na okres do 2030 r. w celu zbliżenia się do realizacji celu Unii w perspektywie długoterminowej.
- (4) Państwa członkowskie i Unia są stronami Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości („konwencja LRTAP”)¹⁹ z 1979 r. oraz kilku jej protokołów, w tym protokołu z Göteborga w sprawie przeciwdziałania zakwaszeniu, eutrofizacji i powstawaniu ozonu w warstwie przyziemnej z 1999 r.
- (5) Jeżeli chodzi o rok 2020 i lata następne, w zmienionym protokole z Göteborga przyjętym przez Radę decyzją [xxxx/xxxx/UE]²⁰ dla każdej strony określa się, przyjmując rok 2005 za rok odniesienia, nowe zobowiązania do redukcji emisji SO₂, NO_x, NH₃, NMLZO i drobnych cząstek stałych (PM_{2,5}), wspiera się redukcje emisji sadzy (BC) i wzywa się do gromadzenia i przechowywania informacji dotyczących negatywnych skutków stężeń i depozycji zanieczyszczeń powietrza dla zdrowia ludzkiego i środowiska oraz do uczestnictwa w programach zorientowanych na wyniki w ramach konwencji LRTAP.
- (6) Należy zatem zmienić system krajowych pułapów emisji ustanowiony dyrektywą 2001/81/WE w celu dostosowania go do międzynarodowych zobowiązań Unii i państw członkowskich.
- (7) Państwa członkowskie powinny wdrożyć niniejszą dyrektywę w taki sposób, aby skutecznie przyczyniała się do realizacji długoterminowego celu UE dotyczącego jakości powietrza, wspieranego przez wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia, oraz celów UE dotyczących ochrony różnorodności biologicznej i ekosystemów – poprzez redukcję poziomów i depozycji zanieczyszczeń powietrza powodujących zakwaszanie, eutrofizację i powstawanie ozonu poniżej krytycznych obciążeń i poziomów określonych w konwencji LRTAP.
- (8) Niniejsza dyrektywa powinna również przyczynić się do osiągnięcia celów w zakresie jakości powietrza ustanowionych w przepisach Unii i do złagodzenia skutków zmiany

¹⁸ Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej planety” COM (2012) 710 z 29.11.2012.

¹⁹ Decyzja Rady 2003/507/WE z dnia 13 czerwca 1975 r. w sprawie przystąpienia Wspólnoty Europejskiej do Protokołu do Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. w zakresie przeciwdziałania zakwaszeniu, eutrofizacji i powstawaniu ozonu w warstwie przyziemnej (Dz.U. L 179 z 17.7.2003, s. 1).

²⁰ Decyzja Rady 2013/xxxx/UE w sprawie przyjęcia zmiany Protokołu z 1999 r. do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości w zakresie przeciwdziałania zakwaszeniu, eutrofizacji i powstawaniu ozonu w warstwie przyziemnej (Dz.U. L s.).

klimatu poprzez ograniczenie emisji krótkotrwałych zanieczyszczeń, jak również do poprawy jakości powietrza w skali globalnej.

- (9) Państwa członkowskie powinny przestrzegać zobowiązań do redukcji emisji określonych w niniejszej dyrektywie na 2020 i 2030 r. Aby zapewnić widoczny postęp w realizacji zobowiązań na 2030 r., państwa członkowskie powinny w 2025 r. osiągnąć średnioterminowe poziomy emisji wyznaczone na podstawie liniowej ścieżki między ich poziomami emisji na rok 2020 a poziomami emisji określonymi w zobowiązaniach do redukcji emisji na 2030 r., chyba że pociągałoby to za sobą nieproporcjonalnie wysokie koszty. W przypadku gdy takie ograniczenie emisji w 2025 r. jest niemożliwe, państwa członkowskie powinny wyjaśnić powody tego w swoich sprawozdaniach sporządzonych na mocy niniejszej dyrektywy.
- (10) Niektóre państwa członkowskie opowiedziały się w ramach konwencji LRTAP za określeniem pułapów emisji w oparciu o paliwo wykorzystywane w sektorze transportu. Doprowadziło to do braku spójności z ich ogólnym zużyciem energii i statystykami oraz zużyciem energii i statystykami Unii jako całości. W związku z powyższym, aby zagwarantować wspólną i spójną podstawę dla wszystkich państw członkowskich i całej Unii, w niniejszej dyrektywie określa się wymogi dotyczące sprawozdawczości i zobowiązania do redukcji emisji w oparciu o krajowe zużycie energii i sprzedawane paliwo, co zapewnia większą spójność z przepisami Unii w dziedzinie energii i zmiany klimatu.
- (11) Aby wspierać racjonalne pod względem kosztów wypełnienie krajowych zobowiązań do redukcji emisji oraz osiągnięcie średnioterminowych poziomów emisji, należy umożliwić państwom członkowskim uwzględnienie redukcji emisji z międzynarodowej żeglugi morskiej, jeżeli emisje pochodzące z tego sektora są niższe niż poziomy emisji, które wynikałyby z przestrzegania norm zawartych w przepisach Unii, w tym limitów zawartości siarki w paliwach określonych w dyrektywie Rady 1999/32/WE²¹. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość wspólnej realizacji zobowiązań i wspólnego osiągania średnioterminowych poziomów emisji w odniesieniu do metanu (CH₄) oraz wykorzystania w tym celu decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE²². Aby sprawdzić zgodność ze swoimi krajowymi pułapami emisji, zobowiązaniami do redukcji emisji i średnioterminowymi poziomami emisji, państwa członkowskie mogłyby dostosowywać krajowe bilanse emisji w kontekście rozwoju wiedzy naukowej i ulepszonej metodyki w dziedzinie emisji. Komisja mogłaby sprzeciwić się korzystaniu przez państwo członkowskie z tych przepisów dotyczących elastyczności, gdyby warunki określone w niniejszej dyrektywie nie zostały spełnione.
- (12) Państwa członkowskie powinny przyjąć i wdrożyć krajowy program kontroli zanieczyszczenia powietrza, aby spełnić wymogi dotyczące redukcji emisji i osiągnąć średnioterminowe poziomy emisji, a także przyczynić się do realizacji unijnych celów dotyczących jakości powietrza. W związku z tym państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę potrzebę ograniczenia emisji w strefach i aglomeracjach dotkniętych nadmiernymi stężeniami zanieczyszczeń powietrza lub w strefach i aglomeracjach,

²¹ Dyrektywa Rady 1999/32/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. odnosząca się do redukcji zawartości siarki w niektórych paliwach ciekłych oraz zmieniająca dyrektywę 93/12/EWG (Dz.U. L 121 z 11.5.1999, s. 13).

²² Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/406/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 136).

które znacząco przyczyniają się do zanieczyszczenia powietrza w innych strefach i aglomeracjach, w tym w państwach sąsiednich. W tym celu krajowe programy kontroli zanieczyszczenia powietrza powinny przyczyniać się do wdrażania planów ochrony jakości powietrza, przyjętych na mocy art. 23 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE²³.

- (13) Aby ograniczyć emisje NH₃ i PM_{2,5} do atmosfery z głównych źródeł zanieczyszczeń, do krajowych programów kontroli zanieczyszczenia powietrza należy włączyć środki mające zastosowanie do sektora rolniczego. Z uwagi na specyficzne warunki krajowe państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzania środków inne niż środki określone w niniejszej dyrektywie, o równoważnym poziomie ekologiczności.
- (14) Krajowy program kontroli zanieczyszczenia powietrza oraz analiza pomagająca określić strategię i środki powinny być regularnie aktualizowane.
- (15) Aby opracować rzetelne krajowe programy kontroli zanieczyszczenia powietrza oraz wszelkie istotne aktualizacje, państwa członkowskie powinny poddać te programy i aktualizacje konsultacjom z opinią publiczną i właściwymi organami na wszystkich poziomach na etapie, na którym wszystkie warianty strategiczne i warianty dotyczące środków pozostają otwarte. Państwa członkowskie powinny podjąć konsultacje transgraniczne w przypadku, gdy wdrożenie ich programu mogłoby mieć wpływ na jakość powietrza w innym państwie, zgodnie z wymogami określonymi w przepisach unijnych i międzynarodowych, w tym w Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Espoo, 1991 r.) i jej protokole w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (Kijów, 2003 r.), zatwierdzonych przez Radę²⁴.
- (16) Państwa członkowskie powinny ustanowić i przekazywać bilanse i prognozy emisji oraz raporty metodyczne IIR dla wszystkich substancji zanieczyszczających powietrze objętych niniejszą dyrektywą, dzięki czemu Unia będzie mogła spełnić obowiązki dotyczące sprawozdawczości na mocy konwencji LRTAP i jej protokołów.
- (17) W celu zachowania ogólnej spójności dla całej Unii państwa członkowskie powinny zapewnić, by przekazywanie Komisji krajowych bilansów emisji, prognoz emisji oraz raportów metodycznych IIR było w pełni spójne z ich działaniami sprawozdawczymi na mocy konwencji LRTAP.
- (18) Aby ocenić skuteczność krajowych zobowiązań do redukcji emisji określonych w niniejszej dyrektywie, państwa członkowskie powinny również monitorować, gdy jest to wykonalne, skutki tego rodzaju redukcji dla ekosystemów lądowych i wodnych, zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi, oraz informować o tych skutkach.
- (19) Zgodnie z dyrektywą 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁵ państwa członkowskie powinny zapewnić aktywne i systematyczne rozpowszechnianie informacji drogą elektroniczną.

²³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz.U. L 152 z 11.6.2008, s. 1).

²⁴ Decyzja Rady 2008/871/WE z dnia 20 października 2008 r. w sprawie zatwierdzenia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Protokołu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Konwencji EKG ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym sporządzonej w Espoo w 1991 r. (Dz.U. L 308 z 19.11.2008, s. 33).

²⁵ Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26).

- (20) Konieczna jest zmiana dyrektywy 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁶ w celu zagwarantowania spójności niniejszej dyrektywy z Konwencją z Aarhus z 1998 r. o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.
- (21) W celu uwzględnienia rozwoju technicznego należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmiany wytycznych dotyczących sprawozdawczości określonych w załączniku I, jak również do zmiany części 1 załącznika III oraz załączników IV i V w celu dostosowania ich do postępu technicznego. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (22) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszej dyrektywy Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te należy wykonywać zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady²⁷.
- (23) Państwa członkowskie powinny określić zasady dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i zapewnić ich wykonanie. Sankcje te powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.
- (24) Mając na uwadze charakter i zakres zmian, które należy wprowadzić w dyrektywie 2001/81/WE, dyrektywa ta powinna zostać zastąpiona w celu zwiększenia pewności prawnej, jasności, przejrzystości i uproszczenia przepisów. W celu zapewnienia ciągłości w poprawie jakości powietrza państwa członkowskie powinny stosować krajowe pułapy emisji określone w dyrektywie 2001/81/WE, do czasu gdy zaczną obowiązywać nowe krajowe zobowiązania do redukcji emisji określone w niniejszej dyrektywie, co nastąpi w roku 2020.
- (25) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, jakim jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, nie może zostać osiągnięty w wystarczającym stopniu przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na transgraniczny charakter zanieczyszczenia powietrza możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie unijnym, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości, jak określono w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (26) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających²⁸ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych

²⁶ Dyrektywa 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz.U. L 156 z 25.6.2003, s. 17).

²⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

²⁸ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszej dyrektywie ustanawia się dla państw członkowskich limity emisji do atmosfery zanieczyszczeń powodujących zakwaszanie i eutrofizację, prekursorów ozonu, cząstek pierwotnych i prekursorów cząstek wtórnych oraz innych zanieczyszczeń powietrza; określa się również wymóg sporządzania, przyjmowania i wdrażania krajowych programów kontroli zanieczyszczenia powietrza, a także wymóg monitorowania emisji zanieczyszczeń i skutków takich emisji oraz przekazywania na ten temat informacji.

Artykuł 2

Zakres

Niniejszą dyrektywę stosuje się do emisji zanieczyszczeń, o których mowa w załączniku I, ze wszystkich źródeł występujących na terytorium państw członkowskich, w ich wyłącznych strefach ekonomicznych oraz w strefach kontroli zanieczyszczeń.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

1. „emisja” oznacza uwolnienie do atmosfery substancji ze źródła punktowego lub rozproszonego;
2. „prekursory ozonu” oznaczają tlenki azotu, niemetanowe lotne związki organiczne, metan i tlenek węgla;
3. „cele dotyczące jakości powietrza” oznaczają wartości dopuszczalne, wartości docelowe i pułapy stężenia ekspozycji określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE i w dyrektywie 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁹;
4. „tlenki azotu” (NO_x) oznaczają tlenek azotu i dwutlenek azotu, wyrażone jako dwutlenek azotu;
5. „niemetanowe lotne związki organiczne” (NMLZO) oznaczają wszystkie związki organiczne natury antropogenicznej, inne niż metan, które są zdolne do wytwarzania utleniaczy fotochemicznych w reakcjach z tlenkami azotu w obecności światła słonecznego;
6. „PM_{2,5}” oznacza cząstki stałe przechodzące przez otwór sortujący, zdefiniowane w referencyjnej metodzie poboru próbek i pomiaru PM_{2,5}, EN 14907, przy 50 % granicy sprawności dla średnicy aerodynamicznej do 2,5 μm;

²⁹ Dyrektywa 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz.U. L 23 z 26.1.2005, s. 3-16).

7. „krajowe zobowiązanie do redukcji emisji” oznacza redukcję emisji substancji wyrażoną jako odsetek redukcji emisji pomiędzy całkowitą ilością emisji uwolnionych podczas roku odniesienia (2005) a całkowitą ilością emisji uwolnionych w docelowym roku kalendarzowym, której państwa członkowskie nie mogą przekroczyć;
8. „cykl lądowania i startu” oznacza cykl obejmujący kołowanie przy starcie i lądowaniu, start, wznoszenie się, podchodzenie do lądowania, lądowanie i wszelkie inne czynności samolotu odbywające się poniżej wysokości 3 000 stóp;
9. „międzynarodowa żegluga morska” oznacza kursy – na morzu i w wodach przybrzeżnych – statków wodnych pływających pod wszystkimi banderami, wypływających z terytorium jednego państwa i wpływających na terytorium innego państwa, z wyjątkiem statków rybackich;
10. „obszar kontroli emisji” oznacza specjalny obszar morski określony zgodnie z załącznikiem VI do Międzynarodowej konwencji o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki (MARPOL);
11. „strefa kontroli zanieczyszczeń” oznacza obszar morski położony nie dalej niż 200 mil morskich od linii podstawowych, od których mierzy się szerokość morza terytorialnego, określony przez państwo członkowskie w celu zapobiegania zanieczyszczeniom powodowanym przez statki oraz w celu ograniczania i kontroli takich zanieczyszczeń zgodnie z odnośnymi międzynarodowymi przepisami i normami;
12. „sadza” (BC) oznacza cząstki stałe zawierające węgiel i pochłaniające światło.

Artykuł 4

Krajowe zobowiązania do redukcji emisji

1. Państwa członkowskie co najmniej ograniczają swoje roczne antropogeniczne emisje dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH₃), cząstek stałych (PM_{2,5}) i metanu (CH₄) zgodnie z krajowymi zobowiązaniami do redukcji emisji mającymi zastosowanie od 2020 i 2030 r., jak określono w załączniku II.
2. Nie naruszając przepisów ust. 1, państwa członkowskie wprowadzają wszelkie niezbędne środki, które nie pociągają za sobą nieproporcjonalnie wysokich kosztów, w celu ograniczenia do 2025 r. swoich antropogenicznych emisji SO₂, NO_x, NMLZO, NH₃, PM_{2,5} i CH₄. Poziomy tych emisji określa się na podstawie paliw sprzedanych, z wykorzystaniem liniowej ścieżki redukcji ustalonej pomiędzy ich poziomami emisji na 2020 r. i poziomami emisji określonymi w zobowiązaniach do redukcji emisji na rok 2030.

W przypadku gdy ograniczenie emisji na 2025 r. zgodnie z ustaloną ścieżką jest niemożliwe, państwa członkowskie wyjaśniają powody tego w swoich sprawozdaniach przedkładanych Komisji zgodnie z art. 9.
3. Do celów zgodności z przepisami ust. 1 i 2 nie uwzględnia się następujących emisji:
 - a) emisji z samolotów poza cyklem lądowania i startu;
 - b) emisji na Wyspach Kanaryjskich, we francuskich departamentach zamorskich, na Maderze i Azorach;

- c) emisji z krajowej żeglugi morskiej do terytoriów i z terytoriów, o których mowa w lit. b);
- d) emisji pochodzących z międzynarodowej żeglugi morskiej, nie naruszając przepisów art. 5 ust. 1.

Artykuł 5

Elastyczność

1. Aby zachować zgodność ze średnioterminowymi poziomami emisji określonymi na rok 2025 zgodnie z art. 4 ust. 2 oraz z krajowymi zobowiązaniami do redukcji emisji określonymi w załączniku II i mającymi zastosowanie od roku 2030 do NO_x, SO₂ i PM_{2,5}, państwa członkowskie mogą odliczyć redukcje emisji NO_x, SO₂ i PM_{2,5} osiągnięte w międzynarodowej żegludze morskiej od emisji NO_x, SO₂ i PM_{2,5} uwolnionych z innych źródeł w tym samym roku, pod warunkiem że:
 - a) redukcje emisji dokonywane są na obszarach morza, które są częścią mórz terytorialnych państw członkowskich, ich wyłącznych stref ekonomicznych lub stref kontroli zanieczyszczeń, jeżeli strefy takie zostały ustanowione;
 - b) państwa członkowskie przyjęły i wdrożyły skuteczne środki monitorowania i kontroli w celu zapewnienia właściwego wykonywania przepisów dotyczących elastyczności;
 - c) państwa członkowskie wdrożyły środki służące temu, aby emisje NO_x, SO₂ i PM_{2,5} pochodzące z międzynarodowej żeglugi morskiej były niższe od poziomów emisji, które osiągnięto by poprzez zgodność z normami Unii mającymi zastosowanie do emisji NO_x, SO₂ i PM_{2,5}, oraz określiły ilościowo dodatkowe redukcje emisji wynikające z tych środków;
 - d) państwa członkowskie nie odliczyły więcej niż 20 % redukcji emisji NO_x, SO₂ i PM_{2,5} obliczonych zgodnie z lit. c), pod warunkiem że odliczenie nie powoduje braku zgodności z krajowymi zobowiązaniami do redukcji emisji na 2020 r., określonymi w załączniku II.
2. Państwa członkowskie mogą wspólnie wypełniać swoje zobowiązania do redukcji emisji metanu oraz działać na rzecz osiągnięcia średnioterminowych poziomów emisji, o których mowa w załączniku II, pod warunkiem że:
 - a) spełniają wszystkie stosowne wymogi i ustalenia przyjęte w przepisach Unii, w tym na mocy decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE;
 - b) przyjęły i wdrożyły skuteczne przepisy w celu zapewnienia prawidłowego wspólnego wypełniania zobowiązań.
3. Państwa członkowskie mogą ustanowić dostosowane roczne krajowe bilanse emisji SO₂, NO_x, NH₃, NMLZO i PM_{2,5} zgodnie z załącznikiem IV, jeżeli brak zgodności z ich krajowymi zobowiązaniami do redukcji emisji lub średnioterminowymi poziomami emisji wynikałby z zastosowania ulepszonych metod sporządzania bilansów emisji uaktualnionych zgodnie z wiedzą naukową.
4. Państwa członkowskie, które zamierzają zastosować ust. 1, 2 i 3, informują Komisję najpóźniej do dnia 30 września roku poprzedzającego dany rok sprawozdawczy. Informacje te dotyczą między innymi odnośnych zanieczyszczeń i sektorów oraz, jeśli dane takie są dostępne, skali wpływu na krajowe bilanse emisji.

5. Komisja, wspierana przez Europejską Agencję Środowiska, analizuje i ocenia, czy korzystanie z tych przepisów o elastyczności w danym roku spełnia stosowne wymogi i kryteria.

Jeśli Komisja nie zgłosiła żadnych zastrzeżeń w ciągu dziewięciu miesięcy od daty otrzymania odpowiedniego sprawozdania, o którym mowa w art. 7 ust. 4, 5 i 6, państwo członkowskie, którego to dotyczy, uznaje zastosowaną przez siebie w danym roku elastyczność za zaakceptowaną i ważną. W przypadku gdy Komisja uważa, że wykorzystanie elastyczności nie jest zgodne ze stosownymi wymogami i kryteriami, przyjmuje decyzję i informuje państwo członkowskie, że wykorzystanie tego mechanizmu nie może zostać zaakceptowane.

6. Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające szczegółowe zasady dotyczące stosowania elastyczności, o której mowa w ust. 1, 2 i 3, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 14.

Artykuł 6

Krajowe programy kontroli zanieczyszczenia powietrza

1. Państwa członkowskie sporządzają i przyjmują krajowy program kontroli zanieczyszczenia powietrza zgodnie z częścią 2 załącznika III w celu ograniczenia swoich rocznych antropogenicznych emisji zgodnie z art. 4.
2. Przy sporządzaniu, przyjmowaniu i wdrażaniu programu, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie:
 - a) oceniają, do jakiego stopnia krajowe źródła emisji mogą wpływać na jakość powietrza na ich terytoriach i w sąsiednich państwach członkowskich, na podstawie danych i metod opracowanych w ramach europejskiego programu monitorowania i oceny (EMEP), w stosownych przypadkach;
 - b) uwzględniają potrzebę redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza, aby osiągnąć zgodność z celami dotyczącymi jakości powietrza na swoich terytoriach oraz, w stosownych przypadkach, w sąsiednich państwach członkowskich;
 - c) przy wprowadzaniu środków służących wypełnieniu krajowych zobowiązań do redukcji emisji PM_{2,5} traktują priorytetowo środki redukcji emisji sadzy (BC);
 - d) zapewniają spójność z innymi odnośnymi planami i programami ustanowionymi w związku z wymogami określonymi w przepisach krajowych lub unijnych.

W zakresie, w jakim jest to niezbędne, państwa członkowskie stosują środki redukcji emisji określone w części 1 załącznika III lub środki mające taki sam skutek dla środowiska, aby wypełnić odpowiednie krajowe zobowiązania do redukcji emisji.

3. Krajowy program kontroli zanieczyszczenia powietrza jest aktualizowany co dwa lata.
4. Nie naruszając przepisów ust. 3, strategie i środki dotyczące redukcji emisji zawarte w krajowym programie kontroli zanieczyszczenia powietrza są aktualizowane w ciągu 12 miesięcy w jednym z niżej wymienionych przypadków:
 - (a) zobowiązania określone w art. 4 nie są spełnione lub istnieje ryzyko ich niespełnienia;

- (b) państwa członkowskie decydują się na skorzystanie z elastyczności określonej w art. 5.
5. W odniesieniu do projektu krajowego programu kontroli zanieczyszczenia powietrza oraz wszelkich istotnych aktualizacji programu przed ich finalizacją, państwa członkowskie, zgodnie z odpowiednimi przepisami Unii, zasięgają opinii społeczeństwa i właściwych organów, które – z powodu swojej szczególnej odpowiedzialności w odniesieniu do zanieczyszczenia powietrza, jakości powietrza i zarządzania powietrzem na wszystkich poziomach – mogą być zainteresowane wdrażaniem krajowych programów kontroli zanieczyszczenia powietrza. W stosownych przypadkach zapewnia się konsultacje transgraniczne zgodnie z odpowiednimi przepisami Unii.
 6. Komisja ułatwia opracowywanie i wdrażanie programów, w stosownych przypadkach, poprzez wymianę dobrych praktyk.
 7. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 13 w celu dostosowania części 1 załącznika III do postępu technicznego.
 8. Komisja może ustanowić wskazówki dotyczące opracowywania i wdrażania krajowych programów kontroli zanieczyszczenia powietrza.
 9. Komisja może także określić format i niezbędne informacje dotyczące krajowych programów kontroli zanieczyszczenia powietrza w państwach członkowskich w formie aktów wykonawczych. Wspomniane akty wykonawcze przyjmowane są zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 14.

Artykuł 7

Bilanse i prognozy emisji

1. Państwa członkowskie przygotowują i co roku aktualizują krajowe bilanse emisji zanieczyszczeń określonych w tabeli A załącznika I, zgodnie z wymogami określonymi w tym załączniku.

Państwa członkowskie powinny przygotować i co roku aktualizować krajowe bilanse emisji zanieczyszczeń określonych w tabeli B załącznika I, zgodnie z wymogami określonymi w tym załączniku.
2. Państwa członkowskie przygotowują i co dwa lata aktualizują bilanse emisji w układzie przestrzennym, bilanse emisji z dużych źródeł punktowych i prognozy emisji dla zanieczyszczeń określonych w tabeli C załącznika I zgodnie z wymogami określonymi w tym załączniku.
3. Bilansom i prognozom emisji, o których mowa w ust. 1 i 2, towarzyszy raport metodyczny IIR zgodnie z wymogami określonymi w tabeli D załącznika I.
4. Państwa członkowskie, które stosują przepisy o elastyczności przewidziane w art. 5 ust. 1, włączają do raportu metodycznego IIR na dany rok następujące informacje:
 - a) ilość emisji NO_x, SO₂ i PM_{2,5}, która miałyby miejsce w przypadku braku obszaru kontroli emisji;
 - b) poziom redukcji emisji osiągnięty w części obszaru kontroli emisji danego państwa członkowskiego zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c);
 - c) zakres, w jakim dane państwo członkowskie stosuje przepisy o elastyczności;
 - d) wszelkie informacje dodatkowe, jakie państwa członkowskie mogą uznać za stosowne, by umożliwić Komisji, wspieranej przez Europejską Agencję

Środowiska, przeprowadzenie pełnej oceny warunków, na jakich elastyczność została wdrożona.

5. Państwa członkowskie, które zdecydują się na elastyczność na mocy art. 5 ust. 2, przedkładają oddzielne sprawozdanie umożliwiające Komisji analizę i ocenę, czy wymogi określone w tym przepisie są spełnione.
6. Państwa członkowskie, które zdecydują się na elastyczność na mocy art. 5 ust. 3, uwzględniają informacje określone w części 4 załącznika IV w raporcie metodycznym IIR za dany rok, co umożliwi Komisji analizę i ocenę, czy wymogi określone w tym przepisie są spełnione.
7. Państwa członkowskie ustanawiają bilanse emisji, w tym dostosowane bilanse emisji, prognozy emisji i raport metodyczny IIR zgodnie z załącznikiem IV.
8. Komisja, wspierana przez Europejską Agencję Środowiska, corocznie ustala i aktualizuje ogólnounijne bilanse emisji, prognozy emisji, a także raport metodyczny IIR w odniesieniu do wszystkich zanieczyszczeń, o których mowa w załączniku I, na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1, 2 i 3.
9. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 13 w celu zmiany terminów przedkładania sprawozdań w załączniku I oraz dostosowania załącznika IV do postępu technicznego i naukowego.

Artykuł 8

Monitorowanie wpływu zanieczyszczenia powietrza

1. O ile jest to wykonalne, państwa członkowskie zapewniają monitorowanie negatywnego wpływu zanieczyszczenia powietrza na ekosystemy zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku V.
2. W stosownych przypadkach państwa członkowskie koordynują monitorowanie wpływu zanieczyszczenia powietrza z innymi programami monitorowania ustanowionymi na mocy przepisów Unii, w tym na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE i dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³⁰.
3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 13 w celu dostosowania załącznika V do postępu technicznego i naukowego.

Artykuł 9

Sprawozdawczość państw członkowskich

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji krajowe programy kontroli zanieczyszczenia powietrza [within three months of the date referred to in Article 17, date to be inserted by OPOCE] oraz aktualizacje co dwa lata po tej dacie.
W przypadku gdy krajowy program kontroli zanieczyszczenia powietrza jest aktualizowany na mocy art. 6 ust. 4, dane państwo członkowskie informuje Komisję o tym fakcie w terminie dwóch miesięcy.
2. Od 2017 r. państwa członkowskie przekazują Komisji i Europejskiej Agencji Środowiska krajowe bilanse emisji, prognozy emisji, bilanse emisji w układzie

³⁰ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

przestrzennym, bilanse emisji z dużych źródeł punktowych oraz sprawozdania, o których mowa w art. 7 ust. 1, 2 i 3 oraz w stosownych przypadkach w art. 7 ust. 4, 5 i 6, zgodnie z terminami przedkładania sprawozdań określonymi w załączniku I.

Wspomniane przekazywane informacje są spójne z informacjami przekazywanymi sekretariatowi konwencji LRTAP.

3. Państwa członkowskie przekazują informacje o krajowych emisjach i prognozach emisji CH₄ zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013³¹.
4. Komisja, wspomagana przez Europejską Agencję Środowiska i państwa członkowskie, regularnie poddaje przeglądowi dane zawarte w krajowych bilansach emisji. Przegląd ten polega na:
 - a) weryfikacji przejrzystości, dokładności, spójności, porównywalności i kompletności przedłożonych informacji;
 - b) identyfikacji przypadków, w których dane dotyczące bilansów są przygotowane w sposób sprzeczny z wymogami określonymi prawem międzynarodowym, w szczególności z konwencją LRTAP;
 - c) w stosownych przypadkach – obliczeniu niezbędnych korekt technicznych, w porozumieniu z państwami członkowskimi.
5. Państwa członkowskie przekazują Komisji i Europejskiej Agencji Środowiska następujące informacje, o których mowa w art. 8:
 - a) [By the date referred to in Article 17 - date to be inserted by OPOCE], a następnie co cztery lata – lokalizację punktów pomiarowych i związane z tym monitorowane wskaźniki, oraz
 - b) w terminie do [one year of the date referred to in Article 17 - date to be inserted by OPOCE], a następnie co cztery lata – zmierzone wartości obowiązkowych wskaźników.

Artykuł 10

Sprawozdania Komisji

1. Co najmniej co pięć lat Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z postępów we wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w tym ocenę wkładu tego wdrażania w realizację celów niniejszej dyrektywy.

W każdym przypadku Komisja przedkłada sprawozdania, o których mowa powyżej, za rok 2025 oraz przedstawia informacje na temat osiągnięcia średnioterminowych poziomów emisji, o których mowa w art. 4 ust. 2, oraz – w przypadku nieosiągnięcia tych poziomów – jego przyczyny. Komisja określa potrzebę dalszych działań, uwzględniając również kwestię sektorowych skutków wdrażania.
2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować ocenę wpływu niniejszej dyrektywy na środowisko oraz jej skutków społeczno-gospodarczych.

³¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji na poziomie krajowym i unijnym, mających znaczenie dla zmiany klimatu, oraz uchylające decyzję nr 280/2004/WE (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 13).

Artykuł 11

Dostęp do informacji

1. Zgodnie z dyrektywą 2003/4/WE państwa członkowskie zapewniają aktywne i systematyczne podawanie do wiadomości publicznej następujących informacji, publikowanych na ogólnie dostępnej stronie internetowej:
 - a) krajowych programów kontroli zanieczyszczenia powietrza i wszystkich aktualizacji;
 - b) krajowych bilansów emisji, w tym w stosownych przypadkach dostosowanych bilansów emisji, krajowych prognoz emisji, raportów metodycznych IIR oraz dodatkowych sprawozdań i informacji przekazywanych Komisji zgodnie z art. 9.
2. Zgodnie z rozporządzeniem nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady³² Komisja zapewnia aktywne i systematycznie podawanie do wiadomości publicznej informacji, publikowanych na ogólnie dostępnej stronie internetowej, dotyczących ogólnounijnych bilansów emisji i prognoz emisji oraz raportów metodycznych IIR.

Artykuł 12

Współpraca z państwami trzecimi i koordynacja w ramach organizacji międzynarodowych

Unia i państwa członkowskie, w stosownych przypadkach, dążą do dwustronnej i wielostronnej współpracy z państwami trzecimi oraz koordynacji działań w ramach odpowiednich organizacji międzynarodowych, takich jak Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP), Europejska Komisja Gospodarcza ONZ (EKG ONZ), Międzynarodowa Organizacja Morska (IMO) oraz Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO), w tym poprzez wymianę informacji w zakresie badań technicznych i naukowych oraz rozwoju w celu poprawy podstaw do redukcji emisji.

Artykuł 13

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 6 ust. 7, art. 7 ust. 9 i art. 8 ust. 3, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 6 ust. 7, art. 7 ust. 9 oraz art. 8 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

³² Rozporządzenie (WE) nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Wspólnoty (Dz.U. L 264 z 25.9.2006, s. 13).

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 6 ust. 7, art. 7 ust. 9 i art. 8 ust. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 14

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Jakości Powietrza ustanowiony w art. 29 dyrektywy 2008/50/WE. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 15

Sankcje

Państwa członkowskie określają zasady dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i wprowadzają wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Artykuł 16

Zmiana w dyrektywie 2003/35/WE

W załączniku I do dyrektywy 2003/35/WE dodaje się literę g) w brzmieniu:

„g) art. 6 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady XXXX/XX/UE w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczenia atmosferycznego oraz zmiany dyrektywy 2003/35/WE*.

* Dz.U. L XX z XX.XX.XXXX, s. X.”.

Artykuł 17

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia [eighteen months after the entry into force - date to be inserted by OPOCE] r.
Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.
Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 18

Uchylenie i przepisy przejściowe

1. Dyrektywa 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady traci moc ze skutkiem od dnia [by the date referred to in Article 17 of this Directive - date to be inserted by OPOCE] r.

W dalszym ciągu stosuje się jednak następujące przepisy uchylonej dyrektywy:

- a) art. 1 i załącznik I – do dnia 31 grudnia 2019 r.;
- b) art. 7 ust. 1 i 2 oraz art. 8 ust. 1 do dnia [the date referred to in Article 17 of this Directive - date to be inserted by OPOCE].

Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji w załączniku VI.

2. Do dnia 31 grudnia 2019 r. państwa członkowskie mogą stosować art. 5 ust. 3 niniejszej dyrektywy w odniesieniu do pułapów zgodnie określonych w art. 4 dyrektywy 2001/81/WE oraz w załączniku I do tej dyrektywy.

Artykuł 19

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 20

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Bruksela, dnia 18.12.2013 r.
COM(2013) 919 final

2013/0442 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2013) 531 final}
{SWD(2013) 532 final}
{SWD(2013) 536 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Kontekst ogólny – podstawa i cele wniosku

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej planety”¹ jest ważnym czynnikiem w procesie przeglądu polityki UE dotyczącej jakości powietrza, w szczególności ze względu na to, iż określono w niej potrzebę wprowadzenia środków eliminujących zanieczyszczenia powietrza u źródła.

W komunikacie Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego pt. „Program »Czyste powietrze dla Europy«”² wezwano do podjęcia działań na rzecz kontroli emisji substancji zanieczyszczających powietrze z obiektów energetycznego spalania o nominalnej mocy cieplnej między 1 a 50 MW (zwanym dalej średnimi obiektami energetycznego spalania). Komunikat ten jest zatem dopełnieniem ram regulacyjnych sektora energetycznego spalania, a jego celem jest także zwiększenie synergii między obszarami polityki dotyczącymi zanieczyszczenia powietrza i zmiany klimatu.

Średnie obiekty energetycznego spalania mają wiele zastosowań (m.in. wytwarzanie energii elektrycznej, ogrzewanie i chłodzenie w obiektach mieszkalnych oraz dostarczanie ciepła/pary dla procesów przemysłowych) i są dużym źródłem emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i cząstek stałych. Według szacunków w UE znajduje się 142 986 średnich obiektów energetycznego spalania.

Spalanie paliwa w nowych małych obiektach i urządzeniach energetycznego spalania może być objęte przepisami wykonawczymi do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią³. Od dnia 7 stycznia 2013 r. spalanie paliwa w dużych obiektach energetycznego spalania podlega dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola)⁴, przy czym dyrektywę 2001/80/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania⁵ w dalszym ciągu stosuje się do istniejących dużych obiektów energetycznego spalania do dnia 31 grudnia 2015 r.

Emisje zanieczyszczeń powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania z zasady nie są regulowane na poziomie UE, dlatego należy uzupełnić obowiązujące przepisy dotyczące obiektów energetycznego spalania, dodając przepisy dla tej kategorii.

Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii

Niniejszy wniosek jest częścią nowych ram działania w dziedzinie jakości powietrza w UE, określonych w zmienionej unijnej strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza, i jest spójny z celami strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu⁶, a także wspiera te cele.

¹ COM(2012) 710 final [po przyjęciu: Dz.U. L z , s.].

² COM(2013) xxx final.

³ Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10.

⁴ Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17.

⁵ Dz.U. L 309 z 27.11.2001, s. 1.

⁶ Komunikat Komisji „Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”, COM(2010) 2020 final z 3.3.2010.

Szczególną wagę przywiązuje się do ochrony interesów MŚP, zgodnie z zasadą „najpierw myśl na małą skalę”⁷.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Przeprowadzono konsultacje z zainteresowanymi stronami i opinią publiczną w ramach wielu formalnych i nieformalnych wydarzeń, w tym poprzez dwa kwestionariusze internetowe, badanie Eurobarometru oraz ciągły dialog w ramach spotkań wielostronnych i dwustronnych. Przeprowadzono również konsultacje z państwami członkowskimi na forum grupy ekspertów ds. jakości powietrza. Znaczna część zainteresowanych stron podkreśliła znaczenie unijnych kontroli u źródła dla podziału obciążeń związanych z ograniczaniem zanieczyszczenia oraz wyraziła pozytywną opinię na temat kontroli emisji ze średnich obiektów energetycznego spalania, stwierdzając jednak, że należy ograniczyć obciążenie administracyjne, które mogłoby stać się nadmierne zarówno dla operatorów, jak i dla właściwych organów w przypadku „pełnego” systemu pozwoleń. Uwagi zainteresowanych stron zostały uwzględnione podczas opracowywania różnych możliwych wariantów dotyczących kontrolowania emisji ze średnich obiektów energetycznego spalania.

Pierwsze internetowe konsultacje publiczne dotyczące ustalania zakresu przeprowadzono pod koniec 2011 r. w celu poszerzenia bazy informacyjnej dla początkowego etapu przygotowywania wariantów strategicznych. Konsultacje internetowe realizowano przez 12 tygodni od dnia 10 grudnia 2012 r. na stronie internetowej Komisji Europejskiej „Twój głos w Europie”. W konsultacjach wykorzystano dwa kwestionariusze: jeden krótki, dla ogółu społeczeństwa, oraz dłuższy i bardziej rozbudowany, zawierający pytania na temat kontroli źródeł, przeznaczony dla ekspertów i zainteresowanych stron. Łącznie uzyskano 1 934 odpowiedzi od osób reprezentujących opinię publiczną, natomiast od ekspertów i zainteresowanych stron – 371 odpowiedzi. W tej drugiej grupie około 40 % respondentów zgodziło się co do konieczności uregulowania na poziomie UE kwestii obiektów energetycznego spalania poniżej progu 50 MW, określonego w dyrektywie w sprawie emisji przemysłowych (dyrektywa IED), przy czym na odsetek ten złożyło się 20 % przedstawicieli branży, 43 % ekspertów indywidualnych, 48 % przedstawicieli rządów i 55 % przedstawicieli organizacji pozarządowych. Przedstawiciele branży i rządu wybrali mniej rozbudowany system pozwoleń lub system rejestracji, a około połowy indywidualnych ekspertów i organizacji pozarządowych opowiedziało się za „pełnym” systemem pozwoleń obejmującym dopuszczalne wielkości emisji dla całej UE.

Wszystkie informacje źródłowe są dostępne na stronie internetowej⁸ poświęconej tej inicjatywie.

Wynik oceny skutków

Jak stwierdzono w ocenie skutków przeglądu strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza – mimo że ogólna struktura polityki dotyczącej jakości powietrza jest logiczna i spójna, należy zapewnić lepsze dopasowanie pod względem praktycznego wdrażania między kontrolami u źródła, pułapami emisji i normami jakości powietrza atmosferycznego, przede wszystkim w celu zapewnienia, by normy jakości powietrza atmosferycznego osiągnięte lokalnie nie były naruszane przez: a) brak ograniczenia

⁷ Komunikat Komisji „Najpierw myśl na małą skalę” – Program „Small Business Act” dla Europy, COM(2008) 394 final z 25.6.2008.

⁸ http://ec.europa.eu/environment/air/review_air_policy.htm

zanieczyszczenia powodowanego przez duże źródło punktowej emisji zanieczyszczeń lub przez produkty (np. rzeczywista emisja zanieczyszczeń) lub b) wysokie stężenia tła wynikające z ogólnych obciążeń emisjami.

Aby zbliżyć się do długoterminowego celu UE (po 2020 r.), jakim jest dalsze ograniczenie skutków zanieczyszczenia powietrza dla zdrowia i środowiska, oceniono wiele wariantów strategicznych w celu zidentyfikowania pakietu środków racjonalnego pod względem kosztów. Wzięto pod uwagę między innymi wybrane dodatkowe środki unijne dotyczące kontroli u źródła; jeden z takich środków dotyczył emisji ze średnich obiektów energetycznego spalania. Na podstawie oceny skutków stwierdzono, że ogólnounijny środek służący kontroli emisji ze średnich obiektów energetycznego spalania rozszerzałby na wszystkie państwa członkowskie środki techniczne uznane w międzysektorowej analizie za racjonalne od względem kosztów, w związku z czym stwierdzono, że należy zaproponować instrument prawny dotyczący kontroli emisji z takich obiektów na szczeblu UE.

Pod uwagę wzięto pięć wariantów strategicznych, które dogłębnie przeanalizowano pod kątem kontroli emisji ze średnich obiektów energetycznego spalania; w wariantcie preferowanym dopuszczalne wielkości emisji byłyby zgodne z wielkościami określonymi w dyrektywie 2010/75/UE dla obiektów między 50 a 100 MW oraz w wielu państwach członkowskich, a także uzupełnione pewną liczbą dopuszczalnych wielkości emisji określonych dla nowych obiektów w zmienionym protokole z Göteborga⁹. Aby ograniczyć koszty związane z ograniczeniem emisji tlenków azotu, należy określić dopuszczalne wielkości emisji przede wszystkim w oparciu o stosowanie pierwotnych środków ograniczających emisje. W sytuacjach, w których jakość powietrza nie spełnia norm UE, państwa członkowskie powinny jednak stosować bardziej rygorystyczne ograniczenia.

Aby uniknąć poważnych skutków dla MŚP, w których eksploatuje się większość średnich obiektów energetycznego spalania, uwzględniono szereg środków łagodzących: operatorzy nie będą musieli posiadać pozwoleń, ale będą musieli poinformować o eksploatacji obiektu właściwe organy, które będą odpowiedzialne za rejestrację; zalecono również stopniowe wdrażanie, zgodnie z którym istniejące obiekty otrzymają dłuższy okres przejściowy na osiągnięcie zgodności z dopuszczalnymi wielkościami emisji, przy czym dłuższe okresy przyznano obiektom najmniejszej kategorii; przewidziano także ograniczenie lub uproszczenie obowiązków dotyczących monitorowania i sprawozdawczości.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Krótki opis proponowanych działań

We wniosku ustanawia się przepisy dotyczące średnich obiektów energetycznego spalania w celu wypełnienia istniejącej luki w prawodawstwie. Wprowadza się minimalne wymogi, utrzymując obciążenia administracyjne na możliwie najniższym poziomie, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji MŚP.

Szczegółowe informacje dotyczące artykułów i załączników zawartych we wniosku podano poniżej.

Art. 1 zawiera wyjaśnienie, że dyrektywa ma na celu ograniczenie emisji do powietrza dwutlenku siarki, tlenków azotu i cząstek stałych ze średnich obiektów energetycznego

⁹ Protokół do Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG/ONZ) w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, którego celem jest przeciwdziałanie zakwaszeniu, eutrofizacji i powstawaniu ozonu w warstwie przyziemnej (1999 r.).

spalania, a tym samym ograniczenie potencjalnych zagrożeń dla zdrowia ludzi i dla środowiska na skutek takich emisji.

W art. 2 określono zakres dyrektywy w taki sposób, by uniknąć nakładania się z dyrektywą 2009/125/WE lub z rozdziałem III lub IV dyrektywy 2010/75/UE, oraz wyłączono z zakresu stosowania niektóre obiekty energetycznego spalania na podstawie ich charakterystyki technicznej lub ich zastosowania do określonych celów.

W art. 3 zawarto definicje na potrzeby dyrektywy.

W art. 4 określono obowiązek właściwego organu dotyczący rejestracji średnich obiektów energetycznego spalania po otrzymaniu powiadomienia od operatora. Elementy takiego powiadomienia określono w załączniku I.

Przepisy dotyczące dopuszczalnych wielkości emisji zostały określone w art. 5, natomiast odpowiednie wartości stosowane w odniesieniu do istniejących i nowych obiektów – w załączniku II. Proponuje się, by dopuszczalne wielkości emisji stosować do istniejących obiektów energetycznego spalania po upływie określonego okresu od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy, aby zapewnić im wystarczający czas na dostosowanie techniczne do wymagań niniejszej dyrektywy. W art. 5 ust. 4 wymaga się, by państwa członkowskie stosowały bardziej rygorystyczne dopuszczalne wielkości emisji dla indywidualnych obiektów w strefach, które nie zachowują zgodności z dopuszczalnymi wartościami jakości powietrza. W tym celu w załączniku III określono wartości odniesienia, które odzwierciedlają funkcjonowanie najbardziej zaawansowanych dostępnych technik.

Wymagania dotyczące monitorowania zostały określone w art. 6 i w załączniku IV. Zgodnie z wnioskiem załącznik ten ma być dostosowywany do postępu naukowo-technicznego w drodze aktów delegowanych (art. 14 i 15).

W art. 7 i 8 wniosku ustanawia się przepisy w celu zapewnienia skutecznego wdrożenia i egzekwowania niniejszej dyrektywy. W szczególności wprowadzono przepis zawierający wymóg, by operatorzy niezwłocznie zgłaszali niezgodność właściwemu organowi. Państwa członkowskie powinny ponadto zapewnić podjęcie przez operatora i właściwy organ niezbędnych działań w przypadku braku zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy. Wniosek nakłada ponadto wymóg, by państwa członkowskie wprowadziły system kontroli środowiskowych średnich obiektów energetycznego spalania objętych niniejszą dyrektywą lub wdrożyły inne środki mające na celu sprawdzenie zgodności tych obiektów z przepisami.

Art. 9 określa obowiązki operatora i właściwego organu w przypadku zmian w średnim obiekcie energetycznego spalania.

Art. 10 dotyczy prawa dostępu do informacji i odnosi się w tym celu do dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG¹⁰.

Art. 11 zawiera wymóg, by państwa członkowskie wyznaczyły właściwe organy odpowiedzialne za realizację obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy.

W art. 12 ustanawia się mechanizm sprawozdawczości. Pierwsze sprawozdanie państw członkowskich dla Komisji, którego termin przedłożenia upływa dnia 30 czerwca 2019 r., powinno zawierać podsumowanie danych kluczowych dla wdrożenia niniejszej dyrektywy, natomiast kolejne sprawozdania powinny zawierać informacje o charakterze jakościowym i ilościowym na temat wdrożenia niniejszej dyrektywy, wszelkich działań podejmowanych w

¹⁰ Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26.

celu sprawdzenia zgodności eksploatacji średnich obiektów energetycznego spalania z niniejszą dyrektywą i podejmowanych w tym celu działań w zakresie egzekwowania prawa. W art. 13 określono również obowiązki Komisji w zakresie sprawozdawczości.

Art. 14 określa właściwą procedurę delegacji uprawnień w celu dostosowania załącznika IV do postępu naukowo-technicznego w drodze aktów delegowanych, zgodnie z art. 13.

W art. 15, 16 i 17 określono odpowiednio przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie wniosku, a także przepisy dotyczące transpozycji wniosku do porządku prawnego państw członkowskich najpóźniej do dnia xx/xx/xx oraz jego wejścia w życie.

Załącznik I zawiera wykaz informacji, które mają być przekazywane właściwemu organowi przez operatora.

Załącznik II określa dopuszczalne wielkości emisji mające zastosowanie dla istniejących i nowych obiektów energetycznego spalania, zgodnie z art. 5 ust. 2 i 3.

W załączniku III określono wartości odniesienia do stosowania bardziej rygorystycznych dopuszczalnych wielkości emisji, zgodnie z art. 5 ust. 4.

Załącznik IV określa wymagania mające zastosowanie do monitorowania emisji.

Dokumenty wyjaśniające

Komisja uważa, że z wymienionych poniżej przyczyn dokumenty wyjaśniające są konieczne do poprawy jakości informacji dotyczących transpozycji dyrektywy.

Aby zapewnić osiągnięcie celów dyrektywy (tj. ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska), należy dokonać kompletnej i prawidłowej transpozycji dyrektywy. Biorąc pod uwagę, że w niektórych państwach członkowskich kwestie emisji zanieczyszczeń powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania zostały już uregulowane, transpozycja niniejszej dyrektywy prawdopodobnie nie polegałaby na przyjęciu jednego aktu prawnego, ale raczej na wprowadzeniu różnych zmian lub przyjęciu nowych wniosków w odnośnych dziedzinach. Ponadto wdrażanie dyrektywy jest często w znacznym stopniu zdecentralizowane, ponieważ za jej stosowanie, a w niektórych państwach członkowskich nawet za transpozycję, odpowiedzialne są władze regionalne i lokalne.

Czynniki te mogą zwiększyć ryzyko nieprawidłowego transponowania i wdrożenia dyrektywy oraz utrudnić Komisji monitorowanie stosowania prawa unijnego. Jasne informacje dotyczące transpozycji dyrektywy są podstawowym warunkiem zapewnienia zgodności prawa krajowego z jej przepisami.

Wymóg przedstawiania dokumentów wyjaśniających może spowodować dodatkowe obciążenie administracyjne dla tych państw członkowskich, które nie pracują w ten sposób. Takie dokumenty są jednak potrzebne, aby umożliwić skuteczną weryfikację kompletnej i prawidłowej transpozycji; weryfikacja ta jest niezbędna ze wspomnianych wyżej przyczyn i żadne mniej uciążliwe środki nie zapewnią jej skutecznego przeprowadzenia. Ponadto dokumenty wyjaśniające mogą skutecznie przyczynić się do zmniejszenia obciążenia administracyjnego Komisji związanego z monitorowaniem zgodności; bez nich prześledzenie metod transpozycji we wszystkich państwach członkowskich wymagałoby znacznych zasobów i licznych kontaktów z organami krajowymi. Dlatego też ewentualne dodatkowe obciążenie administracyjne wynikające z dostarczania dokumentów wyjaśniających jest proporcjonalne do celu, któremu służy, tj. do zapewnienia skutecznej transpozycji i pełnego osiągnięcia celów dyrektywy.

W związku z powyższym należy wymagać od państw członkowskich, aby składały wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji jeden lub więcej dokumentów wyjaśniających

związki między przepisami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych.

Podstawa prawna

Ponieważ głównym celem dyrektywy jest ochrona środowiska zgodnie z art. 191 TFUE, podstawą wniosku jest art. 192 ust. 1 TFUE.

Zasady pomocniczości i proporcjonalności oraz wybór instrumentu prawnego

Zasada pomocniczości ma zastosowanie, o ile wniosek nie wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii Europejskiej.

Cele wniosku nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, a działanie Unii zapewni lepsze osiągnięcie celów wniosku z następujących względów.

Mimo iż emisje do powietrza często powodują zanieczyszczenie o charakterze transgranicznym, w chwili obecnej emisja zanieczyszczeń powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania nie jest w zasadzie uregulowana na poziomie UE. Zasadniczą ideą niniejszego wniosku jest ustanowienie dopuszczalnych wielkości emisji, w celu kontroli emisji do powietrza dwutlenku siarki, tlenków azotu i cząstek stałych ze średnich obiektów energetycznego spalania, w postaci minimalnych norm ochrony dla środowiska i dla wszystkich obywateli UE.

Wszystkie państwa członkowskie muszą zatem podjąć działania w celu spełnienia takich minimalnych wymogów; różnice w regulacjach krajowych mogą utrudniać transgraniczną działalność gospodarczą. Działania na poziomie UE są niezbędne i przynoszą wartość dodaną w porównaniu z indywidualnymi działaniami na poziomie krajowym.

Wniosek jest zatem zgodny z zasadą pomocniczości.

Wybrany aktem prawnym jest dyrektywa, ponieważ we wniosku określono cele i wymogi, a jeśli chodzi o wybór środków zapewnienia zgodności i ich szczegółowe wdrażanie, państwom członkowskim pozostawiono odpowiedni zakres swobody. Wniosek jest zatem zgodny z zasadą proporcjonalności.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

Wniosek dotyczy kwestii mającej znaczenie dla Europejskiego Obszaru Gospodarczego i powinien mieć do niego zastosowanie.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹¹,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹²,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą¹³,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady XXX/XXXX¹⁴ („program działań”) uznano, że emisje zanieczyszczeń do powietrza zostały znacznie ograniczone w ostatnich dziesięcioleciach, ale jednocześnie poziom zanieczyszczenia powietrza nadal stanowi problem w wielu częściach Europy, a obywatele Unii nadal są narażeni na działanie substancji zanieczyszczających powietrze, co może szkodzić ich zdrowiu i samopoczuciu. Jak stwierdzono w programie działań, ekosystemom nadal szkodzi nadmierna depozycja azotu i siarki związana z emisjami z transportu, niezrównoważonymi praktykami rolniczymi i wytwarzaniem energii.
- (2) Aby zapewnić wszystkim zdrowe środowisko, w programie działań wzywa się do uzupełnienia lokalnych środków odpowiednią polityką na szczeblu krajowym i unijnym. W szczególności wymagane jest zwiększenie wysiłków w celu osiągnięcia pełnej zgodności z unijnymi przepisami dotyczącymi jakości powietrza oraz w celu określenia strategicznych celów i działań poza rok 2020.
- (3) Z ocen naukowych wynika, że zanieczyszczenie powietrza skraca życie obywateli Unii średnio o osiem miesięcy.

¹¹ Dz.U. C z , s. .

¹² Dz.U. C z , s. .

¹³ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia xx/xx/xxxx r. (Dz.U. C... z ..., s. ...) i stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia xx/xx/xxxx r. (Dz.U. C... z ..., s. ...). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia xx/xx/xxxx r. (Dz.U. C... z ..., s. ...) i decyzja Rady z dnia xx/xx/xxxx r.

¹⁴ Decyzja XXX/XXXX Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobrze żyć w granicach naszej planety” (Dz.U. L ... z, s. ...).

- (4) Emisje zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w średnich obiektach energetycznego spalania zasadniczo nie są regulowane na poziomie Unii, chociaż przyczyniają się one w coraz większym stopniu do zanieczyszczenia powietrza, przede wszystkim ze względu na wzrost wykorzystania biomasy jako paliwa, który jest rezultatem polityki dotyczącej klimatu i energii.
- (5) Spalanie paliwa w małych obiektach i urządzeniach energetycznego spalania może być objęte aktami wykonawczymi do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią¹⁵. Spalanie paliwa w dużych obiektach energetycznego spalania wchodzi w zakres dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE¹⁶ z dnia 7 stycznia 2013 r., natomiast dyrektywa 2001/80/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁷ ma nadal do dnia 31 grudnia 2015 r. zastosowanie do dużych obiektów energetycznego spalania objętych art. 30 ust. 2 dyrektywy 2010/75/UE.
- (6) W sprawozdaniu Komisji z dnia 17 maja 2013 r.¹⁸ w sprawie przeglądów przeprowadzonych na mocy art. 30 ust. 9 i art. 73 dyrektywy 2010/75/UE stwierdzono, że w przypadku spalania paliw w średnich obiektach energetycznego spalania racjonalna pod względem kosztów redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza jest możliwa.
- (7) Międzynarodowe zobowiązania Unii dotyczące zanieczyszczenia powietrza i polegające na ograniczaniu zakwaszania, eutrofizacji i powstawania ozonu w warstwie przyziemnej oraz na ograniczaniu emisji cząstek stałych zostały uzgodnione na mocy protokołu z Göteborga do Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, który został zmieniony w 2012 r. w celu umocnienia istniejących zobowiązań dotyczących redukcji emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu, amoniaku i lotnych związków organicznych oraz wprowadzenia nowych zobowiązań dotyczących drobnych cząstek stałych (PM_{2,5}), które należy wypełniać począwszy od 2020 r.
- (8) W komunikacie Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego pt. „Program »Czyste powietrze dla Europy«”¹⁹ wezwano do podjęcia działań na rzecz kontroli emisji substancji zanieczyszczających powietrze ze średnich obiektów energetycznego spalania; komunikat ten jest zatem dopełnieniem ram regulacyjnych sektora energetycznego spalania. Strategia ta stanowi uzupełnienie programu zmniejszania zanieczyszczeń do roku 2020 określonego w komunikacie Komisji z dnia 21 września 2005 r. w sprawie strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza²⁰; określa ona również cele w zakresie ograniczania skutków dla środowiska na okres do roku 2030. Aby osiągnąć cele strategiczne, należy określić program prac

¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10).

¹⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

¹⁷ Dyrektywa 2001/80/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania (Dz.U. L 309 z 27.11.2001, s. 1).

¹⁸ COM(2013)286 final.

¹⁹ COM(2013) xxx final.

²⁰ COM(2005) 446 final.

regulacyjnych, obejmujący między innymi środki kontroli emisji ze średnich obiektów energetycznego spalania.

- (9) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania do produktów związanych z energią objętych środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z dyrektywą 2009/125/WE lub rozdziałem III lub IV dyrektywy 2010/75/UE. Niektóre inne obiekty energetycznego spalania powinny również zostać wyłączone z zakresu niniejszej dyrektywy na podstawie ich charakterystyki technicznej lub ich zastosowania do określonych celów.
- (10) W celu zapewnienia kontroli emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i cząstek stałych do powietrza każdy średni obiekt energetycznego spalania powinien być eksploatowany wyłącznie wówczas, gdy, na podstawie powiadomienia przez operatora, został on przynajmniej zarejestrowany przez właściwy organ.
- (11) Do celów kontrolowania emisji do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania w niniejszej dyrektywie należy określić dopuszczalne wielkości emisji oraz wymogi dotyczące monitorowania.
- (12) Aby zapewnić istniejącym średnim obiektom energetycznego spalania wystarczający czas na dostosowanie techniczne do wymogów niniejszej dyrektywy, należy stosować dopuszczalne wielkości emisji do tych obiektów energetycznego spalania po upływie określonego czasu od daty rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy.
- (13) Zgodnie z art. 193 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) niniejsza dyrektywa nie stanowi przeszkody dla państw członkowskich w utrzymaniu lub ustanowieniu bardziej rygorystycznych środków ochronnych, na przykład w celu zapewnienia zgodności z normami jakości środowiska. Państwa członkowskie powinny w szczególności stosować bardziej rygorystyczne dopuszczalne wielkości emisji, takie jak wartości odniesienia określone w załączniku III do niniejszej dyrektywy, w strefach, które nie zachowują zgodności z dopuszczalnymi wartościami jakości powietrza; takie ograniczenia umożliwiłyby również promowanie ekoinnowacji w Unii, ułatwiając w szczególności dostęp do rynku małym i średnim przedsiębiorstwom.
- (14) Państwa członkowskie powinny zapewnić podjęcie przez operatora średniego obiektu energetycznego spalania i właściwy organ niezbędnych działań w przypadku braku zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy.
- (15) W celu ograniczenia obciążenia dla małych i średnich przedsiębiorstw eksploatujących średnie obiekty energetycznego spalania obowiązki administracyjne operatorów dotyczące powiadamiania, monitorowania i sprawozdawczości powinny być proporcjonalne, a jednocześnie powinny umożliwiać właściwym organom przeprowadzenie skutecznej weryfikacji zgodności.
- (16) Aby zapewnić spójność przekazywanych przez państwa członkowskie informacji dotyczących wdrażania niniejszej dyrektywy, a także aby promować wymianę informacji między państwami członkowskimi a Komisją, Komisja, wspierana przez Europejską Agencję Środowiska, powinna opracować elektroniczne narzędzie sprawozdawcze, dostępne także do użytku wewnętrznego przez państwa członkowskie do celów sprawozdawczości i zarządzania danymi na poziomie krajowym.
- (17) Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów, zgodnie z art. 290 TFUE, w celu dostosowania do postępu naukowo-technicznego przepisów dotyczących monitorowania emisji określonych w załączniku IV. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje,

w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

- (18) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie poprawa jakości środowiska i poprawa zdrowia ludzkiego, nie mogą zostać w wystarczającym stopniu osiągnięte przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (19) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie stosowania art. 37 Karty dotyczącego ochrony środowiska.
- (20) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających²¹ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1
Przedmiot

W niniejszej dyrektywie ustanawia się przepisy w celu kontroli emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i cząstek stałych do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania, aby w ten sposób ograniczyć emisje do powietrza i potencjalne zagrożenia dla zdrowia ludzi i dla środowiska na skutek takich emisji.

Artykuł 2
Zakres

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do obiektów energetycznego spalania, których nominalna moc cieplna jest równa lub większa niż 1 MW i mniejsza niż 50 MW (zwanymi dalej „średnimi obiektami energetycznego spalania”), niezależnie od rodzaju wykorzystywanego paliwa.
2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:
 - a) obiektów energetycznego spalania, które są objęte rozdziałem III lub IV dyrektywy 2010/75/UE;
 - b) produktów związanych z energią objętych środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z dyrektywą 2009/125/WE, jeżeli w tych aktach wykonawczych określa się dopuszczalne wielkości emisji dla zanieczyszczeń wymienionych w załączniku II do niniejszej dyrektywy;

²¹ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

- c) obiektów energetycznego spalania, w których gazowe produkty spalania wykorzystywane są do bezpośredniego ogrzewania, suszenia lub każdej innej obróbki przedmiotów lub materiałów;
- d) obiektów oczyszczania gazów odlotowych, które są przeznaczone do oczyszczania gazów odlotowych z procesów przemysłowych przez spalanie i które nie są eksploatowane jako niezależne obiekty energetycznego spalania;
- e) wszelkich urządzeń technicznych wykorzystywanych w napędzie pojazdu, statku lub statku powietrznego;
- f) obiektów energetycznego spalania objętych środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009²², jeżeli w tych aktach wykonawczych określa się dopuszczalne wielkości emisji dla zanieczyszczeń wymienionych w załączniku II do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 3 *Definicje*

Do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) „emisja” oznacza odprowadzenie substancji z obiektu spalania do powietrza;
- 2) „dopuszczalna wielkość emisji” oznacza dopuszczalną ilość substancji zawartej w gazach odlotowych z obiektu energetycznego spalania, jaką można odprowadzić do powietrza w określonym czasie;
- 3) „tlenki azotu” (NO_x) oznaczają tlenek azotu i dwutlenek azotu, wyrażone jako dwutlenek azotu (NO₂);
- 4) „cząstki stałe” oznaczają cząstki o dowolnym kształcie, strukturze i gęstości, rozproszone w fazie gazowej w warunkach punktu pobierania próbki, które mogą zostać zebrane przez filtrację w określonych warunkach po reprezentatywnym pobraniu próbek gazu do analizy i które pozostają w górnej części filtra i na filtrze po suszeniu w określonych warunkach;
- 5) „obiekt energetycznego spalania” oznacza każde urządzenie techniczne, w którym paliwa są utleniane w celu wykorzystania wytworzonego w ten sposób ciepła;
- 6) „istniejący obiekt energetycznego spalania” oznacza obiekt energetycznego spalania oddany do eksploatacji przed dniem [1 year after the date of transposition] r.;
- 7) „nowy obiekt energetycznego spalania” oznacza obiekt energetycznego spalania inny niż istniejący obiekt energetycznego spalania;
- 8) „silnik” oznacza silnik gazowy, silnik Diesla lub silnik dwupaliwowy;
- 9) „silnik gazowy” oznacza silnik spalinowy o spalaniu wewnętrznym pracujący w cyklu Otta i wykorzystujący zapłon iskrowy do spalania paliwa;
- 10) „silnik Diesla” oznacza silnik spalinowy o spalaniu wewnętrznym pracujący w cyklu Diesla i wykorzystujący zapłon samoczynny do spalania paliwa;

²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 1).

- 11) „silnik dwupaliwowy” oznacza silnik spalinowy o spalaniu wewnętrznym wykorzystujący zapłon samoczynny i pracujący w cyklu Diesla przy spalaniu paliw ciekłych oraz w cyklu Otta przy spalaniu paliw gazowych;
- 12) „turbina gazowa” oznacza każde wirujące urządzenie przetwarzające ciepło na pracę mechaniczną, składające się głównie ze sprężarki, urządzenia cieplnego, w którym następuje utlenianie paliwa w celu podgrzania płynu roboczego, oraz turbiny; obejmuje to zarówno turbiny gazowe o obiegu otwartym, jak i kombinowanym oraz turbiny gazowe kogeneracyjne, z dodatkowym opalaniem lub bez;
- 13) „paliwo” oznacza wszelkie stałe, ciekłe lub gazowe materiały palne;
- 14) „odpady” oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć, lub do których pozbycia został zobowiązany;
- 15) „biomasa” oznacza którąkolwiek z następujących pozycji:
 - a) produkty składające się z substancji roślinnych pochodzących z rolnictwa lub leśnictwa, które mogą być wykorzystywane jako paliwo w celu odzyskania zawartej w nich energii;
 - b) następujące odpady:
 - a) odpady roślinne z rolnictwa i leśnictwa;
 - b) odpady roślinne z przemysłu przetwórstwa spożywczego, jeżeli wytworzone ciepło jest odzyskiwane;
 - c) włókniste odpady roślinne z procesu produkcji pierwotnej pulpy celulozowej i z produkcji papieru z pulpy, jeżeli odpady te są współspalane w miejscu produkcji, a wytworzone ciepło jest odzyskiwane;
 - d) odpady korka;
 - e) odpady drewniane, z wyjątkiem odpadów drewnianych mogących zawierać związki chloroorganiczne lub metale ciężkie wprowadzone w wyniku zastosowania środków do konserwacji lub powlekania drewna i które obejmują w szczególności takie odpady drewniane pochodzące z prac budowlanych lub rozbiórkowych;
- 16) „czas funkcjonowania” oznacza czas wyrażony w godzinach, w którym obiekt energetycznego spalania odprowadza emisje do powietrza;
- 17) „operator” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która eksploatuje lub kontroluje obiekt energetycznego spalania lub, jeśli tak przewidziano w prawie krajowym, której powierzono decydujące uprawnienia ekonomiczne dotyczące technicznego funkcjonowania obiektu;
- 18) „wartość dopuszczalna” oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany, jak określono w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE²³;

²³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz.U. L 152 z 11.6.2008, s. 1).

- 19) „strefa” oznacza część terytorium państwa członkowskiego wyznaczoną przez to państwo do celów zarządzania i oceny jakości powietrza, jak określono w dyrektywie 2008/50/WE.

Artykuł 4
Rejestracja

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, by średnie obiekty energetycznego spalania były eksploatowane wyłącznie, jeśli zostały zarejestrowane przez właściwy organ.
2. Procedura rejestracji obejmuje przynajmniej powiadomienie przez operatora właściwego organu o eksploatacji lub zamiarze eksploatacji średniego obiektu energetycznego spalania.
3. Powiadomienie złożone przez operatora w odniesieniu do każdego średniego obiektu energetycznego spalania zawiera co najmniej informacje wymienione w załączniku I.
4. Właściwy organ rejestruje średni obiekt energetycznego spalania w terminie jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia od operatora i informuje operatora o dokonaniu rejestracji.
5. Istniejące średnie obiekty energetycznego spalania mogą zostać zwolnione z obowiązku powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, pod warunkiem że wszystkie informacje, o których mowa w ust. 3, zostały udostępnione właściwym organom.
Obiekty te zostają zarejestrowane przed dniem [thirteen months after the date of transposition] r.
6. Rejestr prowadzony przez właściwe organy dla każdego średniego obiektu energetycznego spalania obejmuje co najmniej informacje wymienione w załączniku I, jak również wszelkie informacje uzyskane w ramach weryfikacji wyników monitorowania lub innych kontroli zgodności, o których mowa w art. 7 i 8.

Artykuł 5
Dopuszczalne wielkości emisji

1. Nie naruszając przepisów rozdziału II dyrektywy 2010/75/UE, w stosownych przypadkach, dopuszczalne wielkości emisji określone w załączniku II stosuje się do poszczególnych średnich obiektów energetycznego spalania.
2. Od dnia 1 stycznia 2025 r. emisje do powietrza dwutlenku siarki, tlenków azotu i cząstek stałych z istniejących średnich obiektów energetycznego spalania o nominalnej mocy cieplnej powyżej 5 MW nie przekraczają dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 1 załącznika II.

Od dnia 1 stycznia 2030 r. emisje do powietrza dwutlenku siarki, tlenków azotu i cząstek stałych z istniejących średnich obiektów energetycznego spalania o nominalnej mocy cieplnej do 5 MW nie przekraczają dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 1 załącznika II.

Państwa członkowskie mogą zwolnić istniejące średnie obiekty energetycznego spalania, których czas funkcjonowania wynosi nie więcej niż 500 godzin rocznie, z obowiązku przestrzegania dopuszczalnych wielkości emisji określonych w załączniku II część 1. W takim przypadku, w odniesieniu do obiektów opalanych

paliwem stałym, dla cząstek stałych stosuje się dopuszczalną wielkość emisji wynoszącą 200 mg/Nm³.

3. Od dnia [1 year after the date of transposition] r. emisje do powietrza dwutlenku siarki, tlenków azotu i cząstek stałych z nowego średniego obiektu energetycznego spalania nie przekraczają dopuszczalnych wielkości emisji określonych w załączniku II część 2.

Państwa członkowskie mogą zwolnić nowe średnie obiekty energetycznego spalania, których czas funkcjonowania wynosi nie więcej niż 500 godzin rocznie, z obowiązku przestrzegania dopuszczalnych wielkości emisji określonych w załączniku II część 2. W takim przypadku, w odniesieniu do obiektów opalanych paliwem stałym, dla cząstek stałych stosuje się dopuszczalną wielkość emisji wynoszącą 100 mg/Nm³.

4. W odniesieniu do poszczególnych średnich obiektów energetycznego spalania znajdujących się w strefach, które nie zachowują zgodności z unijnymi dopuszczalnymi wartościami jakości powietrza określonymi w dyrektywie 2008/50/WE, państwa członkowskie stosują dopuszczalne wielkości emisji na podstawie wartości odniesienia określonych w załączniku III lub na podstawie bardziej rygorystycznych wartości przez siebie ustalonych, chyba że Komisja otrzyma dowody, że zastosowanie takich dopuszczalnych wielkości emisji pociągałoby za sobą nieproporcjonalnie wysokie koszty oraz że do planów ochrony jakości powietrza wymaganych na mocy art. 23 dyrektywy 2008/50/WE włączono inne środki zapewniające zgodność z dopuszczalnymi wartościami jakości powietrza.
5. Komisja organizuje wymianę informacji z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami na temat wartości odniesienia dla bardziej rygorystycznych dopuszczalnych wielkości emisji, o których mowa w ust. 4.
6. Właściwy organ może maksymalnie na sześć miesięcy udzielić odstępstwa od obowiązku przestrzegania dopuszczalnych wielkości emisji przewidzianych w ust. 2 i 3 dla dwutlenku siarki w odniesieniu do średnich obiektów energetycznego spalania, w których zwykle wykorzystuje się paliwo o małej zawartości siarki, w przypadkach gdy operator nie jest w stanie przestrzegać takich dopuszczalnych wielkości emisji z powodu przerwy w dostawie paliwa o niskiej zawartości siarki, wynikającej z poważnych niedoborów.

Państwa członkowskie niezwłocznie informują Komisję o wszelkich odstępstwach udzielonych na mocy akapitu pierwszego.

7. Właściwy organ może udzielić odstępstwa od obowiązku przestrzegania dopuszczalnych wielkości emisji przewidzianych w ust. 2 i 3, w przypadkach gdy średni obiekt energetycznego spalania wykorzystujący wyłącznie paliwo gazowe musi wyjątkowo wykorzystać inne paliwa z powodu nagłego zakłócenia w dostawie gazu i z tego powodu musiałby być wyposażony w dodatkowe urządzenia służące redukcji emisji. Okres, na jaki odstępstwo zostało udzielone, nie może przekraczać 10 dni, z wyjątkiem przypadków gdy operator wykaże właściwemu organowi, że dłuższy okres jest uzasadniony.

Państwa członkowskie niezwłocznie informują Komisję o wszelkich odstępstwach udzielonych zgodnie z akapitem pierwszym.

8. Jeżeli średni obiekt energetycznego spalania jednocześnie wykorzystuje dwa lub więcej rodzajów paliwa, dopuszczalną wielkość emisji dla każdej substancji zanieczyszczającej oblicza się według następujących etapów:

- a) przyjęcie odpowiedniej dopuszczalnej wielkości emisji dla każdego rodzaju paliwa, jak określono w załączniku II;
- b) określenie dopuszczalnej wielkości emisji ważonej ze względu na rodzaj paliwa, którą oblicza się, mnożąc pojedynczą dopuszczalną wielkość emisji, o której mowa w lit. a), przez moc cieplną dostarczaną przez każde paliwo i dzieląc otrzymany wynik przez sumę mocy cieplnej dostarczanej we wszystkich rodzajach paliwa;
- c) zsumowanie dopuszczalnych wielkości emisji ważonych ze względu na rodzaj paliwa.

Artykuł 6

Monitorowanie emisji i eksploatacja urządzeń służących redukcji emisji

1. Państwa członkowskie zapewniają prowadzenie przez operatorów monitorowanie emisji przynajmniej zgodnie z załącznikiem IV.
2. W przypadku średnich obiektów energetycznego spalania wykorzystujących wiele paliw monitorowanie emisji odbywa się podczas spalania paliwa lub mieszanki paliw, które prawdopodobnie skutkuje najwyższym poziomem emisji, i w okresie reprezentującym normalne warunki eksploatacji.
3. Wszystkie wyniki monitorowania są rejestrowane, przetwarzane i prezentowane w sposób umożliwiający właściwemu organowi weryfikację ich zgodności z dopuszczalnymi wielkościami emisji.
4. Jeżeli chodzi o średnie obiekty energetycznego spalania wykorzystujące dodatkowe urządzenia służące redukcji emisji w celu spełnienia wymagań dotyczących dopuszczalnych wielkości emisji, skuteczne funkcjonowanie takich urządzeń jest monitorowane w sposób ciągły, a wyniki monitorowania są rejestrowane.

Artykuł 7

Kontrola zgodności z przepisami

1. Państwa członkowskie ustanawiają system kontroli środowiskowych średnich obiektów energetycznego spalania lub wdrażają inne środki w celu sprawdzenia zgodności z wymogami niniejszej dyrektywy.
2. Operatorzy średnich obiektów energetycznego spalania zapewniają przedstawicielom właściwego organu wszelką niezbędną pomoc celem umożliwienia im przeprowadzenia inspekcji i wizyt w terenie, pobrania próbek i zebrania wszelkich informacji niezbędnych im do wykonywania ich obowiązków w ramach niniejszej dyrektywy.
3. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, by okresy rozruchu i wyłączenia średnich obiektów energetycznego spalania oraz okresy niesprawności były jak najkrótsze. W przypadku niesprawności lub awarii dodatkowych urządzeń służących do redukcji emisji operator natychmiast informuje o tym właściwy organ.
4. W przypadku niezgodności z wymogami państwa członkowskie zapewniają:
 - a) niezwłoczne poinformowanie właściwego organu przez operatora;
 - b) natychmiastowe wprowadzenie przez operatora niezbędnych środków w celu zapewnienia przywrócenia zgodności w możliwie najkrótszym czasie;

- c) wymaganie przez właściwy organ, by operator wprowadził wszelkie właściwe środki dodatkowe uznane przez ten właściwy organ za niezbędne do przywrócenia zgodności.

Jeżeli przywrócenie zgodności nie jest możliwe, właściwy organ zawiesza eksploatację obiektu i cofa jego rejestrację.

Artykuł 8

Weryfikacja wyników monitorowania

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby żadne ważne wartości emisji monitorowanych zgodnie z załącznikiem IV nie przekraczały dopuszczalnych wielkości emisji wymienionych w załączniku II.
2. Operator średniego obiektu energetycznego spalania zachowuje:
 - a) nie naruszając przepisów art. 4 ust. 5 – dowód przekazania powiadomienia właściwemu organowi;
 - b) dowód rejestracji przez właściwy organ;
 - c) wyniki monitorowania, o których mowa w art. 6 ust. 3 i 4;
 - d) w stosownych przypadkach zapis czasu funkcjonowania, o którym mowa w art. 5 ust. 2 akapit drugi;
 - e) informacje dotyczące paliw używanych w obiekcie i o każdej niesprawności i awarii dodatkowych urządzeń służących redukcji emisji.
3. Dane, o których mowa w ust. 2, są przechowywane co najmniej przez okres dziesięciu lat.
4. Dane wymienione w ust. 2 są udostępniane na żądanie właściwemu organowi w celu sprawdzenia zgodności z wymogami niniejszej dyrektywy.

Artykuł 9

Zmiany w średnich obiektach energetycznego spalania

1. Operator zawiadamia właściwy organ o każdej planowanej zmianie w średnim obiekcie energetycznego spalania, która miałaby wpływ na obowiązujące dopuszczalne wielkości emisji. Powiadomienie takie jest dostarczane co najmniej na miesiąc przed wprowadzeniem zmiany.
2. Po powiadomieniu przez operatora zgodnie z ust. 1 właściwy organ rejestruje każdą taką zmianę w terminie jednego miesiąca.

Artykuł 10

Dostęp do informacji

Nie naruszając przepisów dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁴, właściwy organ podaje do wiadomości publicznej, w tym w internecie, rejestr średnich obiektów energetycznego spalania.

²⁴ Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26).

Artykuł 11
Właściwe organy

Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy odpowiedzialne za realizację obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy.

Artykuł 12
Sprawozdawczość

1. Państwa członkowskie do dnia [2 years after the date of transposition] r., przekazują Komisji podsumowanie danych wymienionych w załączniku I oraz szacunkowe całkowite roczne wielkości emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i cząstek stałych z tych obiektów, zgrupowane według rodzaju paliwa i klasy mocy cieplnej.
2. Państwa członkowskie przesyłają Komisji drugie i trzecie sprawozdanie zawierające uaktualnione dane, o których mowa w ust. 1, odpowiednio do dnia 1 października 2026 r. i 1 października 2031 r.

Sprawozdania sporządzone na podstawie akapitu pierwszego zawierają informacje o charakterze jakościowym i ilościowym na temat wdrożenia niniejszej dyrektywy, wszelkich działań podejmowanych w celu sprawdzenia zgodności eksploatacji średnich obiektów energetycznego spalania z niniejszą dyrektywą i podejmowanych w tym celu działań w zakresie egzekwowania prawa.

3. Do celów sprawozdawczości, o której mowa w ust. 1 i 2, Komisja udostępnia państwom członkowskim elektroniczne narzędzie sprawozdawcze.
4. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie podsumowujące w terminie dwunastu miesięcy od daty otrzymania sprawozdań od państw członkowskich zgodnie z ust. 1 i 2, uwzględniając informacje udostępnione zgodnie z art. 5 ust. 6 i 7 oraz art. 10.
5. W drugim sprawozdaniu podsumowującym Komisja dokonuje przeglądu procesu wdrażania niniejszej dyrektywy, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby ustanowienia wartości odniesienia określonych w załączniku III jako ogólnounijnych dopuszczalnych wielkości emisji; w razie potrzeby sprawozdaniu towarzyszy wnioski ustawodawczy.
6. Przy wykonywaniu obowiązków na mocy ust. 3–5 Komisję wspiera Europejska Agencja Środowiska.

Artykuł 13
Zmiany w załącznikach

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych w celu dostosowania załącznika IV do postępu technicznego i naukowego zgodnie z art. 14.

Artykuł 14
Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 13, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia [the date of entry into force] r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż

dziewięć miesięcy przed końcem wspomnianego okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż cztery miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 13, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 13 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 15 *Sankcje*

Państwa członkowskie określają zasady dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i wprowadzają wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Przewidziane sankcje są skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach najpóźniej do dnia [the date of transposition] oraz niezwłocznie powiadamiają ją o wszelkich późniejszych ich zmianach.

Artykuł 16 *Transpozycja*

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia [date: 1,5 years after the entry into force] r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 17 *Wejście w życie*

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 18

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 18.12.2013 r.
COM(2013) 918 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Program „Czyste powietrze dla Europy”

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2013) 531 final}

{SWD(2013) 532 final}

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Program „Czyste powietrze dla Europy”

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

1. WPROWADZENIE

W ostatnich dziesięcioleciach jakość powietrza w Europie uległa znacznej poprawie, ale zanieczyszczenie powietrza pozostaje głównym czynnikiem środowiskowym związanym z chorobami, którym można zapobiec i przedwczesnymi zgonami w UE i nadal wywiera znaczne negatywne skutki na znaczną część europejskiego środowiska naturalnego. Według OECD „do roku 2050 zanieczyszczenie powietrza w miastach stanie się główną środowiskową przyczyną umieralności, przed zanieczyszczoną wodą i brakiem dostępu do kanalizacji”¹.

Normy jakości powietrza w UE wciąż pozostają w tyle za normami w innych krajach rozwiniętych, a ich przestrzeganie jest problematyczne z różnych powodów. Celem nowej strategii jest zajęcie się przyczynami takiej sytuacji. Przedstawiono w niej również przepisy mające na celu ograniczenie w perspektywie długoterminowej szkodliwych emisji, które przyczyniają się do niskiej jakości powietrza i pogorszenia stanu środowiska naturalnego. Ponadto promowane są w niej działania mające na celu łagodzenie skutków ocieplenia atmosfery i zmiany klimatu. Harmonogram redukcji emisji jest w pełni zgodny z nowymi ramami polityki w dziedzinie klimatu i energii na okres do 2030 r., co pozwoli inwestorom na osiągnięcie jak największej synergii podejmowanych inwestycji.

Czystsze powietrze oznacza również nowe możliwości gospodarcze, m.in dla unijnych sektorów zajmujących się czystą technologią. Największe przedsiębiorstwa inżynieryjne w UE już teraz 40 proc. swoich przychodów czerpią z portfeli związanych ze środowiskiem, a odsetek ten jeszcze wzrośnie. Wyraźnie widać, że gospodarki wschodzące koncentrują się na kwestii zanieczyszczenia powietrza. Inteligentnie prowadzona polityka europejska zapewni naszemu przemysłowi lepszą pozycję na rozwijających się rynkach.

Środki zawarte w nowej strategii opierają się na środkach przedstawionych w strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza z 2005 r.² i pomogą w osiągnięciu celów długoterminowych 6. i 7. programu działań w zakresie środowiska³. Strategii towarzyszy wniosek ustawodawczy dotyczący zmiany dyrektywy w sprawie krajowych pułapów emisji⁴ oraz wniosek dotyczący dyrektywy, która po raz pierwszy wprowadzi kontrole emisji ze

¹ Prognoza OECD dotycząca środowiska na 2050 r. dostępna pod adresem http://www.oecd.org/document/11/0,3746,en_2649_37465_49036555_1_1_1_37465,00.html. W prognozie OECD oszacowano, że liczba przedwczesnych zgonów w wyniku narażenia na cząstki stałe obecne w powietrzu, prowadzącego do chorób układu oddechowego, może się podwoić w stosunku do obecnego poziomu do 3,6 mln rocznie na świecie. Większość takich zgonów wystąpi w Chinach i Indiach. Ze względu na starzejące się, zurbanizowane społeczeństwa, w 2050 r. liczba przedwczesnych zgonów wynikających z zanieczyszczenia ozonem w warstwie przyziemnej w państwach OECD może być jedną z najwyższych na świecie, ustępując jedynie liczbie takich zgonów w Indiach.

² COM(2005) 446 final.

³ Decyzja 1600/2002/WE: „osiągnięcie poziomów jakości powietrza, które nie powodują znacznego negatywnego wpływu oraz zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego”.

⁴ Dyrektywa 2001/81/WE.

średnich obiektów energetycznego spalania oraz w znacznym stopniu przyczyni się do osiągnięcia niezbędnego ograniczenia emisji. Strategia obejmuje również nieregulacyjne środki wsparcia mające na celu zwiększenie zdolności i współpracy na wszystkich szczeblach politycznych, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzin takich jak: zanieczyszczenie powietrza w miastach, badania naukowe i innowacje oraz międzynarodowy wymiar polityki w zakresie jakości powietrza.

2. ZAJĘCIE SIĘ PROBLEMEM NISKIEJ JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO W KRÓTKIM OKRESIE

2.1. Obecna jakość powietrza

W chwili obecnej ponad jedna trzecia unijnych obszarów zarządzania jakością powietrza przekracza dopuszczalne wartości stężenia cząstek stałych (PM10), a jedna czwarta – dwutlenku azotu (NO₂). Wobec 17 państw członkowskich prowadzone jest obecnie postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w związku z nieprzestrzeganiem dopuszczalnych poziomów PM10.

2.2. Środki na rzecz zapewnienia przestrzegania przepisów dotyczących jakości powietrza

Utrzymujące się istotne naruszenia norm jakości powietrza można rozwiązać w perspektywie krótko- lub średnioterminowej poprzez skuteczne wdrożenie istniejących przepisów unijnych, w szczególności w odniesieniu do emisji z pojazdów dostawczych z silnikiem Diesla⁵, oraz stosowanie uzupełniających środków na poziomie krajowym. W celu dostosowania ram regulacyjnych UE do jej zobowiązań międzynarodowych konieczna byłaby również transpozycja zmienionego protokołu z Göteborga uzgodnionego w 2012 r. Celem tych środków jest osiągnięcie pełnego przestrzegania obowiązujących norm w zakresie jakości powietrza najpóźniej do 2020 r.

2.2.1. Zakończenie nierozstrzygniętej kwestii: rozwiązanie problemu emisji z pojazdów dostawczych z silnikiem Diesla

W celu kontrolowania emisji zanieczyszczeń z pojazdów w UE uzgodnione zostały kolejne generacje normy Euro i normy jakości paliwa. Osiągnięto niezbędną redukcję emisji, z jednym wyjątkiem: emisji NO_x z pojazdów dostawczych z silnikiem Diesla. Rzeczywiste emisje NO_x z pojazdów zgodnych z Euro 5 homologowanych od 2009 r. przekraczają obecnie emisje z pojazdów zgodnych z Euro 1 homologowanych w 1992 r., i są około pięciu razy wyższe od wartości dopuszczalnej. Ma to poważny wpływ na stężenia NO₂, ozonu i cząstek wtórnych w całej Europie i negatywnie wpływa na wizerunek producentów samochodów.

W swoim komunikacie CARS 2020 Komisja zwróciła uwagę na niedociągnięcia w obecnych procedurach i zobowiązała się do wprowadzenia nowej procedury badania w ramach homologacji typu w celu oceny poziomu emisji NO_x z pojazdów dostawczych w rzeczywistych warunkach jazdy⁶. Emisje NO_x w rzeczywistych warunkach jazdy (RDE) będą rejestrowane i przekazywane począwszy od obowiązkowych terminów przewidzianych dla normy Euro 6 (w 2014 r.), zaś najpóźniej po trzech latach procedura RDE będzie stosowana do homologacji typu, wraz z solidnymi nieprzekraczalnymi poziomami emisji (NTE).

⁵ Tj. wprowadzenie kontroli pojazdów zgodnie z normą Euro 6 na mocy rozporządzenia (WE) nr 715/2007, w celu zapewnienia, by rzeczywiste emisje tlenków azotu (NO_x) z pojazdów dostawczych z silnikiem Diesla były zbliżone do wartości dopuszczalnych prawodawstwem.

⁶ COM(2012) 636 final, Bruksela, 8.11.2012.

Zapewni to znaczne zmniejszenie rzeczywistych emisji NO_x konieczne do osiągnięcia poziomów emisji NO_x zgodnych z Euro 6 w normalnych warunkach jazdy⁷.

Dalsze zaostrzenie unijnych norm emisji z pojazdów wychodzące poza zakres normy Euro 6 nie jest obecnie konieczne do osiągnięcia nowych celów polityki dotyczącej jakości powietrza na lata 2025 i 2030. W rozwiązaniu konkretnych problemów transportowych pomogą natomiast środki mające na celu wsparcie zrównoważonej mobilności w miastach (zob. sekcja 2.2.3).

2.2.2. Wspieranie możliwości technicznych i związanych z zarządzaniem

W celu wsparcia właściwych organów państw członkowskich w opracowywaniu i wdrażaniu programów kontroli zanieczyszczenia powietrza i środków w nich zawartych zostanie wprowadzona możliwość korzystania przez nie z finansowania w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014-2020¹ (ESIF) i nowego instrumentu LIFE na lata 2014-2020. Wniosek Komisji dotyczący ESIF obejmuje kwestię jakości powietrza, w szczególności na obszarach miejskich. Państwa członkowskie, regiony i miasta, które mają znaczne problemy z jakością powietrza, zachęca się do rozważenia skorzystania w stosownych przypadkach z tych funduszy, aby przeprowadzić działania mające na celu zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, zwłaszcza poprzez promowanie innowacyjnych technologii. Z instrumentu LIFE wspierane będą dodatkowe tymczasowe działania, które mogą okazać się niezbędne w celu poprawy ogólnego zarządzania jakością powietrza i pozyskania dodatkowego finansowania z innych źródeł. Projekty LIFE będą opierać się na niedawnych pozytywnych doświadczeniach wspólnego projektu pilotażowego Komisji i Europejskiej Agencji Środowiska dotyczącego jakości powietrza (zob. sekcja 3.2.6).

2.2.3. Rozszerzenie zakresu środków zarządzania jakością powietrza dostępnych na poziomie lokalnym i regionalnym

Główna odpowiedzialność za rozwiązywanie lokalnych problemów dotyczących zgodności spoczywa na państwach członkowskich, które mają możliwość podejmowania działań na szczeblu krajowym i lokalnym. Dostępne obecnie możliwości oceny i zarządzania zostaną uzupełnione przez środki na rzecz zrównoważonej mobilności w ramach komunikatu „Wspólne dążenie do osiągnięcia konkurencyjnej i zasobooszczędnej mobilności w miastach”, w szczególności w odniesieniu do planów zrównoważonej mobilności w miastach oraz przepisów dotyczących ograniczeń w dostępie pojazdów do obszarów miejskich. Opracowane zostaną wytyczne dotyczące programów modernizacji i promowania wykorzystania zaawansowanych rozwiązań technicznych w oparciu o opracowaną w Stanach Zjednoczonych koncepcję pojazdów bardzo niskoemisyjnych (ang. Super Ultra Low Emission Vehicle). Koncepcja ta zostanie rozszerzona na inne sektory, aby wesprzeć państwa członkowskie mające problemy z zapewnieniem zgodności z przepisami. W celu lepszego poinformowania społeczeństwa na temat efektywności produktów oraz zapewnienia powodzenia krajowych i lokalnych działań związanych z jakością powietrza opracowane zostaną nowe wskaźniki zanieczyszczenia ukierunkowane na opinię publiczną umożliwiające śledzenie postępów w ograniczaniu zanieczyszczenia powietrza na szczeblu krajowym i lokalnym. Obywatele będą również informowani o rzeczywistych emisjach pojazdów mierzonych zgodnie z nowym cyklem testowym (od momentu wejścia w życie Euro 6), co ułatwi im dokonywanie wyborów.

⁷ Należy również zbadać możliwe przyczyny rozbieżności (niewłaściwa konserwacja, rzeczywiste poziomy emisji wyższe niż w cyklach testowych, dostępne na rynku wtórnym urządzenia mające na celu zakłócenie lub obejście pracy urządzeń redukujących emisje) i zapobiegać im, ponieważ pozwoliłoby to na ograniczenie emisji z pojazdów wysokoemisyjnych bez konieczności oczekiwania na dopuszczenie do eksploatacji pojazdów nowej generacji.

2.2.4. Dyrektywa w sprawie jakości otaczającego powietrza

W przeglądzie polityki dotyczącej jakości powietrza stwierdzono, że zmiana dyrektywy w sprawie jakości otaczającego powietrza nie jest w tej chwili właściwa. Działania polityczne powinny skupiać się raczej na osiągnięciu pełnej zgodności z istniejącymi normami jakości powietrza najpóźniej do 2020 r. oraz na wykorzystaniu zmienionej dyrektywy w sprawie krajowych pułapów emisji (NEC) do obniżenia emisji zanieczyszczeń w okresie do roku 2030. Ograniczenie emisji doprowadzi do zmniejszenia stężenia tła w całej Europie, co z kolei przeloży się na znaczne korzyści dla zdrowia publicznego i ekosystemów.

Dyrektywa w sprawie jakości otaczającego powietrza pozostaje kluczowym instrumentem polityki służącym zapewnieniu w przyszłości stężeń poniżej wartości zalecanych przez WHO. Będzie ona przedmiotem przeglądu i zostanie poddana rewizji w momencie, gdy dzięki dyrektywie NEC stężenia tła zaczną się obniżać.

3. ZMNIEJSZENIE WPLYWU ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA W PERSPEKTYWIE DŁUGOTERMINOWEJ

Szczegółowy przegląd dotychczasowej polityki UE w zakresie jakości powietrza wykazał, że połączenie celów i prawodawstwa przynosi realne korzyści dla zdrowia ludzi i środowiska. Skutki zdrowotne związane z cząstkami stałymi – główną przyczyną zgonów wynikających z zanieczyszczenia powietrza – zmniejszyły się o około 20 % w latach 2000-2010. Problem kwaśnego deszczu („zakwaszenia”) został w znacznym stopniu rozwiązany w UE dzięki znacznemu obniżeniu emisji głównych powiązanych z tym zjawiskiem zanieczyszczeń⁸. Polityka UE dotycząca jakości powietrza przyczyniła się do wzrostu innowacji w zakresie redukcji zanieczyszczeń i doprowadziła do znacznej poprawy ekologiczności głównych sektorów gospodarki. Miało to pozytywny wpływ na wzrost gospodarczy i zatrudnienie oraz otworzyło nowe możliwości w zakresie zielonej technologii w UE i poza nią.

Pomimo tych sukcesów skutki emisji są nadal znaczące (tabela 1), a duża część społeczeństwa UE jest zaniepokojona tym faktem⁹. Zanieczyszczenie powietrza jest najważniejszą związaną ze środowiskiem przyczyną przedwczesnych zgonów w UE i odpowiada za dziesięciokrotnie większą liczbę ofiar niż wypadki drogowe. W 2010 r. spowodowało ono ponad 400 000 przedwczesnych zgonów oraz liczne przypadki możliwych do uniknięcia chorób i złego samopoczucia, w tym choroby dróg oddechowych (np. astma) i nasilone problemy układu krążenia. Ogólne koszty zewnętrzne tych skutków wyniosły od 330 do 940 mld EUR, w tym straty związane z obniżoną wydajnością pracy oraz inne bezpośrednie straty gospodarcze wyceniono na 23 mld EUR rocznie w 2010 r. Cierpią również ekosystemy ze względu na zanieczyszczenie azotowymi związkami pokarmowymi („eutrofizacja”) prowadzące do zakwitu planktonu, wymierania ryb i innych zakłóceń ekosystemów. Problem ten jest szczególnie dotkliwy w najbogatszych i najbardziej zróżnicowanych obszarach naturalnych Europy¹⁰, z których ponad trzy czwarte są zagrożone.

⁸ Redukcja emisji wynika z prawodawstwa UE w zakresie emisji siarki z dużych obiektów energetycznego spalania (LCP) i wymogów dotyczących niskosiarkowych paliw w transporcie drogowym, które, od momentu wejścia w życie Euro 4, umożliwiają również wykorzystanie zaawansowanych urządzeń do oczyszczania spalin.

⁹ Zob. sprawozdanie Eurobarometru „Poglądy Europejczyków na temat jakości powietrza”, http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_360_en.pdf, oparte na rozmowach z ponad 25 000 obywatelami UE.

¹⁰ W szczególności w ramach sieci obszarów chronionych „Natura 2000”.

Tabela1: Główne skutki zanieczyszczenia powietrza dla zdrowia i ekosystemów w 2010 r.

Skutki	Skutki zdrowotne ¹¹ (przedwczesne zgony ze względu na działanie cząstek stałych i ozonu)	Powierzchnia ekosystemów przekraczająca limity eutrofizacji ¹²
2010	406 000	62 %

Nawet gdyby obowiązujące prawodawstwo zostało w pełni wdrożone, UE będzie ponosić bardzo poważne skutki dla zdrowia publicznego i środowiska (tabela 2). Skutki dla zdrowia ludzkiego (pod względem przedwczesnych zgonów spowodowanych zanieczyszczeniem) obniżą się o niewiele ponad jedną trzecią do 2025 r., a znaczna część tego obniżenia dokona się przed 2020 r. W odniesieniu do eutrofizacji spodziewana jest jedynie niewielka poprawa. Oczekuje się, że na ponad połowie powierzchni ekosystemów w UE dopuszczalna wartość szkód ekosystemowych nadal będzie przekroczona. Zewnętrzne koszty zdrowotne i środowiskowe¹³ związane z zanieczyszczeniem powietrza pozostałyby znaczące: ich wartość zmalałaby o około 30 % w 2025 r. i 35 % w 2030 r. do szacunkowo 212-740 mld EUR.

Tabela 2: Spodziewane zmiany głównych skutków zanieczyszczenia powietrza do 2030 r. z założeniem pełnego wdrożenia obowiązującego prawodawstwa (zmniejszenie skutków w porównaniu z 2005 r.)

Skutki	Skutki zdrowotne (przedwczesne zgony ze względu na działanie cząstek stałych i ozonu)	Powierzchnia ekosystemów przekraczająca limity eutrofizacji
2025	-37 %	-21 %
2030	-40 %	-22 %

3.1. Nowe cele strategiczne polityki w zakresie jakości powietrza na okres do 2030 r.

Długoterminowy cel UE dotyczący zanieczyszczenia powietrza zakłada, że nie zostaną przekroczone poziomy zalecane przez Światową Organizację Zdrowia dla zdrowia ludzkiego¹⁴ (które mogą także być zmieniane z upływem czasu) oraz ładunki i poziomy krytyczne stanowiące granice tolerancji ekosystemów¹⁵. Nowa strategia ma równocześnie dwa priorytety: zapewnienie pełnego przestrzegania obowiązującego prawodawstwa

¹¹ Metoda obliczeniowa została przedstawiona w sprawozdaniu odnoszącym się do strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza *TSAP Baseline: Health and Environmental Impacts* http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/tsap_impacts.pdf

¹² Odsetek powierzchni ekosystemów UE przekraczającej ładunki krytyczne eutrofizacji.

¹³ Jest to kwota szacunkowa wszystkich kosztów spowodowanych zanieczyszczeniem powietrza, czyli nie tylko bezpośrednich kosztów dla gospodarki (związanych z utratą produktywności, opieką zdrowotną, niższymi płonami itp.), ale również wyceny złego stanu zdrowia poszczególnych osób. Szacunek ten opiera się głównie na wycenie kosztów zdrowotnych ze względu na niedociągnięcia metodyczne w wycenie wpływu na ekosystemy w ujęciu pieniężnym.

¹⁴ W rzeczywistości nie jest znany bezpieczny poziom narażenia na niektóre zanieczyszczenia, takie jak cząstki stałe, ale wytyczne WHO zakładają niski poziom narażenia i są poddawane regularnym przeglądom.

¹⁵ Ładunki i poziomy krytyczne, tzn. najwyższe dopuszczalne poziomy, jakie ekosystem może tolerować bez degradacji.

najpóźniej do 2020 r. i stworzenie warunków dla osiągnięcia przez UE celu długoterminowego.

Nowe cele polityki dotyczącej jakości powietrza na 2030 r. określono w tabeli 3 poniżej zgodnie z tymi założeniami. W porównaniu z obecnie obowiązującym prawodawstwem zwiększą one korzyści dla zdrowia o jedną trzecią i obniżą poziom eutrofizacji o połowę.

Tabela 3: Nowe cele polityki dotyczącej jakości powietrza na 2030 r. w stosunku do 2005 r.

Skutki	Skutki zdrowotne (przedwczesne zgony ze względu na działanie cząstek stałych i ozonu)	Powierzchnia ekosystemów przekraczająca limity eutrofizacji
2030	-52 %	35 %

Korzyści związane z ograniczeniem emisji do 2030 r. znacząco przewyższają koszty przestrzegania przepisów. Po pierwsze proponowane środki przyczynią się do dłuższego i zdrowszego życia ludzi w UE przez zmniejszenie liczby zgonów spowodowanych chorobami wynikającymi z zanieczyszczenia powietrza.¹⁶ Po drugie według najbardziej ostrożnych szacunków korzyści netto wynikające z tej polityki wynoszą ok. 40 mld EUR rocznie po uwzględnieniu ograniczenia skutków zdrowotnych. Szacunek ten nie uwzględnia ogromnych korzyści związanych z mniejszymi szkodami ekosystemowymi, które trudno jest wycenić. Po wliczeniu wzrostu produktywności, wynikającego z wdrożenia przepisów¹⁷, korzyści netto polityki w przeliczeniu na PKB w pełni równoważą jej koszty, zaś kolejne bezpośrednie korzyści są związane z obniżeniem kosztów opieki zdrowotnej w wyniku obniżenia przypadków zachorowań związanych z zanieczyszczeniem¹⁸ oraz obniżeniem strat w uprawach i szkód infrastrukturalnych. W ocenie skutków rozważono inne zróżnicowane skutki w poszczególnych państwach członkowskich i stwierdzono, że w proponowanej strategii politycznej są one proporcjonalne.

3.2. Realizacja celów

Realizacja powyższych celów będzie wymagać połączenia środków regulacyjnych i nieregulacyjnych. Unia Europejska i państwa członkowskie muszą współpracować, a państwa członkowskie muszą z kolei działać razem ze swoimi regionami i miastami. Osiągnięcie pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami jest możliwe do 2020 r. poprzez połączenie działań krajowych i unijnych, przy czym działania UE należy skoncentrować na pełnym wdrożeniu obowiązujących kontroli źródeł. Cele na 2030 r. będą wymagały dodatkowych działań UE zmierzających do zmniejszenia emisji u źródła. Powiązane ograniczenie stężenia tła pozwoli w odpowiednim czasie na przegląd norm w zakresie stężenia atmosferycznego i

¹⁶ Szacuje się, że zaproponowane środki przyniosą co roku dodatkowe 500 000 lat życia.

¹⁷ Dodatkowe 15 mln dni roboczych co roku w wyniku obniżenia przypadków zachorowań w związku z zanieczyszczeniem powietrza.

¹⁸ Szacuje się, że proponowane środki przyniosą obniżenie kosztów opieki zdrowotnej o 650 mln EUR rocznie.

ich przybliżenie do wytycznych WHO¹⁹. Opisane poniżej środki skupią się także na kwestii łagodzenia skutków zmiany klimatu poprzez zajęcie się tymi zanieczyszczeniami, które – oprócz zanieczyszczania powietrza – znacząco przyczyniają się do tej zmiany (np. sadzą (BC) wchodzącą w skład cząstek stałych) lub przez promowanie środków mających na celu równoczesne ograniczenie zanieczyszczeń powietrza i występowania gazów cieplarnianych (takich jak amoniak i podtlenek azotu).

3.2.1. *Zmiana dyrektywy w sprawie krajowych pułapów emisji*

Aby osiągnąć nowe cele polityki dotyczącej jakości powietrza na rok 2030, emisje zanieczyszczeń z każdego państwa członkowskiego należy znacząco zmniejszyć. Najważniejszym instrumentem zapewnienia opłacalnej redukcji emisji jest dyrektywa w sprawie krajowych pułapów emisji (NEC).

Towarzyszący niniejszemu dokumentowi wniosek w sprawie zmiany dyrektywy NEC przedłuża perspektywę polityczną do 2030 r., zakładając dwa ważne etapy przejściowe: w roku 2020 transpozycję nowych międzynarodowych zobowiązań UE uzgodnionych w zmienionym protokole z Göteborga, a w 2025 r. – średnioterminowe zobowiązania w zakresie ograniczenia emisji, które umożliwią utrzymanie kursu do 2030 r. Ponadto wniosek wzmacnia spójność z oceną norm jakości powietrza określonych w dyrektywie w sprawie jakości otaczającego powietrza i zarządzaniem nimi oraz z działaniami w zakresie łagodzenia skutków zmiany klimatu, a także przyczyni się do ograniczenia zmiany klimatu²⁰. Przewiduje on również ulepszone przepisy dotyczące inwentaryzacji, prognoz i monitorowania stanu ekosystemów, aby bardziej skutecznie oceniać realizację przepisów. Harmonogram sprawozdań dostosowano do sprawozdań dotyczących emisji gazów cieplarnianych. W przygotowywanej ocenie Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń zbadane zostaną dalsze możliwości synergii przepływów danych.

Na rok 2030 wniosek przewiduje²¹ racjonalne pod względem kosztów krajowe wymogi w zakresie ograniczenia emisji dla czterech pierwotnych zanieczyszczeń powietrza (SO₂, NO_x, niemetanowych LZO i NH₃) oraz dwóch nowych: pierwotnych cząstek PM_{2,5} (drobne cząstki stałe o znacznych skutkach zdrowotnych) i CH₄ (metan, ważne zanieczyszczenie krótkotrwałe). W odniesieniu do redukcji emisji PM_{2,5} szczególny nacisk zostanie położony na zmniejszenie emisji sadzy (BC), kolejnego ważnego zanieczyszczenia krótkotrwałego. Środki dotyczące CH₄ i sadzy (BC) przyniosą bezpośrednie korzyści dla klimatu i przygotowują drogę dla działań międzynarodowych. Proponuje się wprowadzenie ustaleń dotyczących elastyczności, aby uwzględnić niepewności dotyczące metodyki sporządzania wykazów emisji i przyszłego koszyka energetycznego bez podważania integralności instrumentu.

¹⁹ Dyrektywy w sprawie jakości powietrza były priorytetem strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza w 2005 r., obecnie jednak najważniejsze jest osiągnięcie pełnej zgodności tak szybko, jak to możliwe.

²⁰ We wniosku utrzymano wymóg krajowych programów kontroli zanieczyszczeń, ale dostosowano go, aby zmaksymalizować synergię z dyrektywami w sprawie jakości otaczającego powietrza i polityką w zakresie klimatu.

²¹ Szczegółowo przeanalizowano działania dotyczące krótkotrwałych zanieczyszczeń (SLCP). Wprowadzenie odrębnego pułapu dla sadzy nie jest obecnie stosowne, ale UE i państwa członkowskie mają priorytetowo traktować środki mające wpływ na sadzę podczas realizacji zobowiązań dotyczących ograniczenia emisji PM_{2,5}. Nowy pułap dla metanu wykorzysta znaczny potencjał w zakresie ograniczenia emisji przy niskich lub zerowych kosztach, stanowiąc uzupełnienie dla redukcji emisji LZO i NO_x wymaganych w celu zmniejszenia stężenia ozonu w UE i na świecie. Działania te mają również na celu promowanie międzynarodowych środków w zakresie nietrwałych czynników wpływających na zmianę klimatu (SLCF) w celu zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza w skali półkuli.

3.2.2. *Pełne wykorzystanie potencjału istniejących kontroli źródeł: emisje przemysłowe, ekoprojekt i maszyny jezdne nieporuszające się po drogach*

Podczas gdy dyrektywa NEC zapewnia państwom członkowskim maksymalną elastyczność w określeniu odpowiednich środków, wiele zainteresowanych stron zwróciło się o wsparcie w postaci ukierunkowanych unijnych kontroli źródeł. Możliwe wkłady sektora zostały szczegółowo opisane w ocenie skutków towarzyszącej niniejszemu komunikatowi. Obowiązujące i planowane środki UE dotyczące źródeł będą nadal w znacznym stopniu przyczyniać się do osiągnięcia koniecznych redukcji, od 57 % dla LZO do 72 % dla NO_x. Do głównych instrumentów należą:

- dyrektywa w sprawie ekoprojektu, przeciwdziałająca emisjom z domowych źródeł spalania;
- dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych (IED) wraz z jej stałym programem na rzecz opracowania konkluzji dotyczących BAT, która obejmuje główne przemysłowe źródła zanieczyszczeń, w tym w szczególności obiekty energetycznego spalania o mocy ponad 50 MW²².
- przegląd dyrektywy w sprawie maszyn jezdnych nieporuszających się po drogach, który zapewni znaczne korzyści poprzez rozszerzenie zakresu mocy silników i maszyn objętych dyrektywą, oraz poprzez dostosowanie kontroli do pułapów dla pojazdów ciężarowych określonych w normie Euro 6.

Jeśli chodzi o amoniak, prawodawstwo UE przyniesie jedynie około 25 % wymaganych redukcji. W związku z tym kwestia wprowadzenia środków dotyczących źródeł w odniesieniu do rolnictwa jest nagląca. Problem ten omówiono w sekcji 3.2.4 poniżej.

3.2.3. *Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie średnich obiektów energetycznego spalania*²³

Główna luka w prawodawstwie UE dotyczącym źródeł (poza rolnictwem) dotyczy emisji z obiektów spalania o mocy cieplnej między 1 a 50 MW, które są ważne również w celu uniknięcia kompromisów między polityką dotyczącą jakości powietrza a polityką dotyczącą odnawialnych źródeł energii (w szczególności w odniesieniu do zwiększenia wykorzystania biomasy). Proponowana dyrektywa w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (MCP) będzie skutecznym instrumentem dalszego zmniejszenia zanieczyszczenia NO_x, SO₂ i PM poprzez odpowiednie wartości dopuszczalne dla nowych i istniejących instalacji, w połączeniu z prostym systemem rejestracji. Zakładane działanie zapewni najlepszy stosunek korzyści do kosztów przy niskich kosztach administracyjnych. Dyrektywa pomoże w osiągnięciu znacznej części zobowiązań państw członkowskich w zakresie redukcji emisji.

3.2.4. *Środki dotyczące zmniejszenia emisji amoniaku z rolnictwa*

Aby osiągnąć nowe cele polityki w zakresie jakości powietrza na rok 2030, w dyrektywie NEC wymaga się obniżenia emisji amoniaku o 27 %. Dyrektywa zawiera zbiór środków dotyczących źródeł, które powinny zostać wzięte pod uwagę przez państwa członkowskie przy opracowywaniu programów krajowych. Wiele z nich jest opłacalnych nawet w stosunkowo małych gospodarstwach. Państwa członkowskie mogą również udzielać wsparcia

²² Harmonogram przyjęcia wszelkich konkluzji dotyczących BAT do 2020 r. jest gotowy, jednak państwa członkowskie będą odgrywać kluczową rolę w określaniu poziomu BAT, a tym samym ograniczeń wynikających z dyrektywy IED.

²³ Korzyści w zakresie jakości powietrza wynikające z dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii i dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej zostały uwzględnione w scenariuszu odniesienia.

poprzez przeznaczenie odpowiednich zasobów w ramach funduszy na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Zbadane zostaną możliwości dalszych kontroli źródeł na poziomie UE, w tym ogólny wymóg dotyczący bilansu składników odżywczych przy stosowaniu nawozów, kontrole szczególne dotyczące stosowania obornika, przepisy dotyczące etykietowania i inne przepisy dotyczące nawozów nieorganicznych (w kontekście trwającego przeglądu rozporządzenia w sprawie nawozów). Wiele z tych środków pomoże również zmniejszyć emisje podtlenku azotu, silnego gazu cieplarnianego regulowanego protokołem z Kioto²⁴.

3.2.5. Kontrolowanie emisji ze statków

Przegląd dyrektywy w sprawie zawartości siarki w paliwach ciekłych z 2012 r.²⁵ zapewnia przygotowywanie najbardziej opłacalnych środków mających na celu redukcję emisji siarki ze statków w UE, zakładających pułap 0,1 % zawartości siarki na Bałtyku i Morzu Północnym od 2015 r. zgodnie z normą SECA oraz maksymalną zawartość siarki na poziomie 0,5 % we wszystkich wodach UE począwszy od 2020 r. zgodnie z normą globalną.

Jednak z wcześniejszej analizy wynika, że emisje ze statków będą w dalszym ciągu wpływać na jakość powietrza na lądzie²⁶, oraz że ograniczenie emisji z tego sektora byłoby opłacalne. **Biorąc pod uwagę międzynarodowy charakter żeglugi oraz zależność Europy od niej, priorytetem powinno być tworzenie polityki na szczeblu międzynarodowym (Międzynarodowa Organizacja Morska – IMO), np. wyznaczanie obszarów kontroli emisji NO_x i egzekwowanie norm emisji NO_x już uzgodnionych przez IMO.** Wniosek dotyczący zmiany dyrektywy NEC ma na celu zachęcanie do ograniczania emisji z żeglugi poprzez umożliwienie zaliczenia ich na poczet zobowiązań dotyczących redukcji dla źródeł lądowych na 2025 i 2030 r.²⁷.

3.2.6. Środki nieregulacyjne

W ramach przeglądu Komisja i Europejska Agencja Środowiska wspólnie przeprowadziły projekt pilotażowy dotyczący jakości powietrza²⁸ mający na celu ocenę praktycznego doświadczenia dwunastu europejskich miast z obowiązującymi obecnie ramami polityki. Potwierdzono ogólną stosowność polityki, ale określono także szereg obszarów wymagających poprawy, w tym potrzebę lepszej koordynacji i budowania potencjału w zakresie oceny i zarządzania. W celu wsparcia realizacji polityki przedstawiono szereg środków nieregulacyjnych skupiających się w szczególności na obszarach miejskich, rolnictwie i wymiarze międzynarodowym, przy jednoczesnym promowaniu bliższych związków między decydentami politycznymi a sektorem badań naukowych i innowacji. Kwestia miast była przedmiotem sekcji 2.2.3; inne kwestie są poruszone poniżej.

3.2.6.1. Czynne zaangażowanie w sektorze rolnym

Jest oczywiste, że rolnictwo może wnieść istotny wkład w poprawę jakości powietrza. Zbiegają się tu różne działania: zmienione pułapy amoniaku zgodnie z dyrektywą NEC,

²⁴ Według szacunków UNEP w skali globalnej co roku do 2020 r. można uniknąć emisji N₂O odpowiadających 0,8 gigaton CO₂, co odpowiada 8 % [rozbieżności emisji](#) między zobowiązaniami do ograniczenia emisji podjętymi przez państwa a działaniami niezbędnymi do utrzymania wzrostu temperatury na świecie na poziomie poniżej 2°C.

²⁵ Dyrektywa 2012/33/UE.

²⁶ W 2005 r. unijne emisje NO_x i SO₂ z żeglugi międzynarodowej odpowiadały ok. 25 i 21 % emisji lądowych. Oczekuje się, że do 2030 r. lądowe emisje NO_x będą niższe o 65 %, natomiast emisje z żeglugi przy zachowaniu dotychczasowego podejścia spadną jedynie o 2 %.

²⁷ Niniejszy komunikat i towarzysząca mu ocena skutków spełniają zasadniczo wymóg art. 7 ust. 2 dyrektywy 1999/32/WE.

²⁸ <http://www.eea.europa.eu/publications/air-implementation-pilot-2013>

wytyczne w sprawie amoniaku EKG ONZ²⁹ i większy nacisk na ochronę środowiska we wspólnej polityce rolnej, a także korzyści wynikające z kontroli jakości powietrza dla klimatu, wody i gleby. Aby połączyć te elementy w masę krytyczną i promować aktywne zaangażowanie społeczności rolniczej, służby Komisji odpowiedzialne za rolnictwo i środowisko stworzą wspólnie platformę rolniczą w ramach europejskiego forum na temat czystego powietrza (zob. część 5.1 poniżej).

3.2.6.2. Mobilizowanie działania na arenie międzynarodowej

Ratyfikowanie przez UE zmiany protokołu z Göteborga z 2012 r. jest istotne dla pobudzenia powszechnej ratyfikacji przez strony nienależące do UE i wspierania gospodarki ekologicznej w państwach trzecich, a co za tym idzie, zmniejszenia wpływu tych państw na jakość powietrza w UE. Do niniejszej strategii dołączono wnioski dotyczący ratyfikacji. Komisja będzie również nadal współpracować z państwami Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Środkowej (EECCA) w celu wdrożenia protokołu z Göteborga, między innymi poprzez zapewnianie w stosownych przypadkach finansowania za pośrednictwem unijnych programów pomocy w ramach współpracy rozwojowej. Nowe cele na rok 2030 wyznaczają również plan przyszłego przeglądu protokołu z Göteborga, którego celem powinno być zapewnienie spójnego podejścia do polityki w celu dalszego ograniczenia zanieczyszczenia powietrza w regionie EKG ONZ, ale również zaangażowanie krajów o dużej emisji spoza tego regionu, w szczególności z Azji.

3.2.6.3. Promowanie badań i innowacji

Z przeglądu wynika również jasny plan działań badawczych na szczeblu krajowym i unijnym w celu wsparcia lepszego zarządzania jakością powietrza w UE. Unijny program w dziedzinie badań naukowych i innowacji na lata 2014-2020 – „Horyzont 2020” – ma na celu ułatwienie przejścia na gospodarkę ekologiczną i zmniejszenie w ten sposób negatywnych skutków zanieczyszczenia powietrza w Europie dla zdrowia i środowiska. Będzie on wspierać zintegrowane podejście do problemu zanieczyszczenia powietrza i zmiany klimatu, tak aby znaleźć w UE długotrwałe i zrównoważone rozwiązania. Opracowane zostaną zaawansowane i innowacyjne narzędzia i strategie na rzecz poprawy jakości powietrza, z uwzględnieniem szczególnych warunków lokalnych. Rozwój technologiczny w dziedzinie transportu obejmie nowe silniki o niskiej emisji w rzeczywistych warunkach jazdy oraz ograniczenie emisji niespalinowych. Ponadto nadal istnieje potrzeba poprawy integracji wiedzy na różnych szczeblach realizacji polityki. Badania w ramach 7PR wspierają obecnie realizację polityki UE w zakresie jakości powietrza w dziedzinach takich jak: zintegrowane narzędzia oceny, krótkotrwałe czynniki klimatyczne, aspekty społeczno-gospodarcze oraz wpływ na ekosystemy. Oprócz tych środków Komisja będzie publikować i regularnie aktualizować priorytety w zakresie badań i innowacji w odniesieniu do poprawy jakości powietrza.

4. WZROST I KONKURENCYJNOŚĆ

Nowa polityka w zakresie jakości powietrza będzie stymulować gospodarkę przez zwiększenie wydajności pracy oraz rozszerzenie rynków technologii i usług związanych ze środowiskiem w stopniu równoważnym z kosztami kontroli zanieczyszczenia. Małe i duże przedsiębiorstwa inżynierskie działające w sektorze czystych technologii należą do najbardziej zaawansowanych i innowacyjnych w Europie. Dodatkowe bodźce oraz poświęcenie większej uwagi tej kwestii w programie „Horyzont 2020” stanowią gwarancję,

²⁹ Decyzja 2012/11, ECE/EB/AIR/113/Add. 1, przyjęta przez strony Konwencji LRTAP na 31. posiedzeniu organu wykonawczego Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości (11-13 grudnia 2012 r.).

że innowacyjność będzie wzrastać. Dzięki nowej strategii wydajność wzrośnie o ok. 100 000 ekwiwalentów pełnego czasu pracy, z czego ok. 40 000 to nowo utworzone miejsca pracy.

Rynek dla tych technologii jest w coraz większym stopniu międzynarodowy. Nasi najważniejsi partnerzy handlowi z najbardziej rozwiniętych gospodarek świata już teraz stosują bardziej rygorystyczne normy niż UE. Aby móc sprzedawać produkty na tych rynkach potrzebujemy wewnętrznych bodźców napędzających rozwój technologii. W prognozie OECD dotyczącej środowiska na 2050 r. zwrócono uwagę na większe znaczenie zanieczyszczenia powietrza w gospodarkach wschodzących. Pociągnie to za sobą dalsze zapotrzebowanie na rozwiązania w zakresie czystego powietrza na całym świecie oraz zwiększenie możliwości rynkowych dla przedsiębiorstw europejskich. Chiny zapowiedziały niedawno inwestycje w wysokości 0,4 % PKB rocznie w ciągu najbliższych pięciu lat w dziedzinie kontroli zanieczyszczenia powietrza w samym Pekinie³⁰ – jest to kwota o rząd wielkości większa niż koszty wdrożenia niniejszego pakietu dla całej UE. Europejskie przedsiębiorstwa będą mogły skorzystać z tych inwestycji.

5. MONITOROWANIE, OCENA I PRZEGLĄD

5.1. Europejskie forum na temat czystego powietrza

Komisja powoła forum na temat czystego powietrza w celu ułatwienia skoordynowanej realizacji niniejszej strategii i gromadzenia wszystkich zainteresowanych stron co dwa lata. Komitet regulacyjny ds. jakości powietrza oraz związane z nim grupy ekspertów nadal będą zajmować się ulepszeniami technicznymi dyrektyw oraz zacieśnianiem więzi między społecznościami zajmującymi się jakością powietrza i emisjami.

5.2. Harmonogram i procedura

Postępy w realizacji celów i we wdrażaniu instrumentów będą poddawane przeglądowi co pięć lat, a pierwszy przegląd nastąpi do roku 2020. Postępy w realizacji nowych celów polityki w zakresie jakości powietrza na rok 2030 będą oceniane z wykorzystaniem wskaźników, w których są wyrażone. Redukcja rzeczywistych emisji z pojazdów dostawczych z silnikiem Diesla oraz postępy w zakresie przestrzegania norm jakości powietrza atmosferycznego będą ściśle monitorowane poprzez istniejące mechanizmy sprawozdawczości. Analiza stanowiąca podstawę oceny skutków będzie uaktualniana co dwa lata, zaś wnioski z przeglądu postępów będą prezentowane na forum na temat czystego powietrza.

W pierwszym przeglądzie ocenione zostaną możliwości podjęcia dalszych działań dotyczących norm jakości powietrza atmosferycznego, przy uwzględnieniu również odpowiedniej równowagi między wartościami dopuszczalnymi dla jakości powietrza, które mają zastosowanie ogólne, oraz alternatywnymi koncepcjami, które koncentrują się na obszarach o szczególnie wysokim narażeniu ludności.

6. WNIOSEK

Ambitny długoterminowy cel Europy w zakresie jakości powietrza można osiągnąć jedynie stopniowo. Redukcje przewidziane w poprzedniej strategii (z 2005 r.) zostaną zasadniczo osiągnięte do 2020 r. poprzez połączenie działań państw członkowskich i UE. Przyniesie to znaczne ograniczenie negatywnych skutków zanieczyszczenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska; pozostaną jednak ważne problemy. Nowa strategia dowodzi, że możliwe jest podjęcie dalszych kroków w zakresie osiągnięcia długoterminowego celu UE, które przyniosą

³⁰ http://news.xinhuanet.com/english/china/2013-09/24/c_132746706.htm

korzyści zdrowotne w wysokości 45 mld EUR oraz duże korzyści dla środowiska. Pozwoli to na dostosowanie unijnych norm jakości powietrza atmosferycznego do wytycznych WHO dotyczących stężeń.

Silna polityka w zakresie jakości powietrza pozwoli zaspokoić pragnienia obywateli związane ze zdrowiem i dobrym samopoczuciem, a także przyniesie bezpośrednie korzyści ekonomiczne. Poprawa wydajności i ograniczenie kosztów opieki zdrowotnej w pełni rekompensują koszty przestrzegania przepisów. Można również oczekiwać, że przedmiotowa strategia doprowadzi do wzrostu zatrudnienia netto. Na szybko zmieniających się światowych rynkach technologii i usług w zakresie ograniczania emisji powstaną nowe możliwości. UE może zyskać przewagę konkurencyjną i wykorzystać te nowe możliwości, koncentrując badania i rozwój na bardziej zasobooszczędnych i mniej zanieczyszczających technologiach, które inne kraje będą musiały z czasem przyjąć.

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 18.12.2013 r.
COM(2013) 919 final

ANNEXES 1 to 4

ZAŁĄCZNIKI

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich
obiektów energetycznego spalania**

ZAŁĄCZNIKI

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania

ZAŁĄCZNIK I

Informacje, które operator musi przekazać właściwemu organowi

1. Nominalna moc cieplna średniego obiektu energetycznego spalania (w MW);
2. Rodzaj średniego obiektu energetycznego spalania;
3. Rodzaj i udział wykorzystywanych paliw według kategorii paliw określonych w załączniku II;
4. Data rozpoczęcia eksploatacji średniego obiektu energetycznego spalania;
5. Sektor działalności średniego obiektu energetycznego spalania lub zakładu, w którym jest on wykorzystywany (kod NACE);
6. Spodziewany czas funkcjonowania średniego obiektu energetycznego spalania oraz średniego obciążenia podczas użytkowania;
7. Obowiązujące dopuszczalne wielkości emisji oraz podpisane przez operatora oświadczenie, w którym stwierdza się, że obiekt jest eksploatowany zgodnie z tymi wielkościami od stosownej daty określonej w art. 5;
8. Jeżeli zastosowanie ma art. 5 ust. 2 akapit drugi – podpisane przez operatora oświadczenie, w którym stwierdza się, że obiekt jest eksploatowany przez nie więcej niż 300 godzin rocznie;
9. Nazwa i siedziba operatora oraz, w przypadku stacjonarnych średnich obiektów energetycznego spalania, adres, pod którym mieści się obiekt.

ZAŁĄCZNIK II

Dopuszczalne wielkości emisji, o których mowa w art. 5 ust. 1

Wszystkie dopuszczalne wielkości emisji przewidziane w niniejszym załączniku określa się w temperaturze 273,15 K, przy ciśnieniu 101,3 kPa i po korekcie ze względu na parę wodną w gazach odlotowych, przy znormalizowanej zawartości O₂ wynoszącej 6 % dla obiektów energetycznego spalania stosujących paliwa stałe, 3 % dla obiektów energetycznego spalania wykorzystujących paliwa ciekłe i gazowe innych niż silniki i turbiny gazowe oraz 15 % dla silników i turbin gazowych.

Część 1

Dopuszczalne wielkości emisji w odniesieniu do istniejących średnich obiektów energetycznego spalania

1. Dopuszczalne wielkości emisji (mg/Nm³) dla średnich obiektów energetycznego spalania innych niż silniki i turbiny gazowe

Zanieczyszczenie	Biomasa stała	Inne paliwa stałe	Paliwa ciekłe inne niż ciężki olej opałowy	Ciężki olej opałowy	Gaz ziemny	Paliwa gazowe inne niż gaz ziemny
SO ₂	200	400	170	350	-	35
NO _x	650	650	200	650	200	250
Cząstki stałe	30 ⁽¹⁾	30	30	30	-	-

⁽¹⁾ 45 mg/Nm³ dla obiektów o mocy cieplnej do 5 MW.

2. Dopuszczalne wielkości emisji (mg/Nm³) dla silników i turbin gazowych

Zanieczyszczenie	Rodzaj instalacji	Paliwa ciekłe	Gaz ziemny	Paliwa gazowe inne niż gaz ziemny
SO ₂	Silniki i turbiny gazowe	60	-	15
NO _x	Silniki	190 ⁽¹⁾	190 ⁽²⁾	190 ⁽²⁾
	Turbiny gazowe ⁽³⁾	200	150	200
Cząstki stałe	Silniki i turbiny gazowe	10	-	-

⁽¹⁾ 1850 mg/Nm³ w następujących przypadkach:

(i) dla silników Diesla, których budowę rozpoczęto przed dniem 18 maja 2006 r.;

(ii) dla silników dwupaliwowych w trybie paliwa ciekłego.

⁽²⁾ 380 mg/Nm³ dla silników dwupaliwowych w trybie paliwa gazowego.

⁽³⁾ Dopuszczalne wielkości emisji mają zastosowanie jedynie powyżej 70 % obciążenia.

Część 2

Dopuszczalne wielkości emisji dla nowych średnich obiektów energetycznego spalania

1. Dopuszczalne wielkości emisji (mg/Nm³) dla średnich obiektów energetycznego spalania innych niż silniki i turbiny gazowe

Zanieczyszczenie	Biomasa stała	Inne paliwa stałe	Paliwa ciekłe inne niż ciężki olej opałowy	Ciężki olej opałowy	Gaz ziemny	Paliwa gazowe inne niż gaz ziemny
SO ₂	200	400	170	350	-	35

NO _x	300	300	200	300	100	200
Cząstki stałe	1.1. 20 (1)	20	20	20	-	-

(1) 25 mg/Nm³ dla obiektów o mocy cieplnej do 5 MW.

2. Dopuszczalne wielkości emisji (mg/Nm³) dla silników i turbin gazowych

Zanieczyszczenie	Rodzaj instalacji	Paliwa ciekłe	Gaz ziemny	Paliwa gazowe inne niż gaz ziemny
SO ₂	Silniki i turbiny gazowe	60	-	15
NO _x	Silniki	190 ⁽¹⁾	95 ⁽²⁾	190
	Turbiny gazowe ⁽³⁾	75	50	75
Cząstki stałe	Silniki i turbiny gazowe	10	-	-

⁽¹⁾ 225 mg/Nm³ dla silników dwupaliwowych w trybie paliwa ciekłego.

⁽²⁾ 190 mg/Nm³ dla silników dwupaliwowych w trybie paliwa gazowego.

⁽³⁾ Dopuszczalne wielkości emisji mają zastosowanie jedynie powyżej 70 % obciążenia.

ZAŁĄCZNIK III

Wartości odniesienia dla bardziej rygorystycznych dopuszczalnych wielkości emisji, o których mowa w art. 5 ust. 4

Wszystkie dopuszczalne wielkości emisji określone w niniejszym załączniku określa się w temperaturze 273,15 K, przy ciśnieniu 101,3 kPa i po korekcie ze względu na parę wodną w gazach odlotowych, przy znormalizowanej zawartości O₂ wynoszącej 6 % dla obiektów energetycznego spalania stosujących paliwa stałe, 3 % dla obiektów energetycznego spalania wykorzystujących paliwa ciekłe i gazowe innych niż silniki i turbiny gazowe oraz 15 % dla silników i turbin gazowych.

Wartości odniesienia dopuszczalnych wielkości emisji (mg/Nm³) dla średnich obiektów energetycznego spalania innych niż silniki i turbiny gazowe

Zanieczyszczenie	Nominalna moc cieplna (MW)	Biomasa stała	Inne paliwa stałe	Paliwa ciekłe	Gaz ziemny	Paliwa gazowe inne niż gaz ziemny
NO _x	1-5	200	100	120	70	120
	> 5-50	145	100	120	70	120
Cząstki stałe	1-5	10	10	10	-	-
	> 5-50	5	5	5	-	-

Wartości odniesienia dopuszczalnych wielkości emisji (mg/Nm³) dla silników i turbin gazowych

Zanieczyszczenie	Rodzaj instalacji	Paliwa ciekłe	Gaz ziemny	Paliwa gazowe inne niż gaz ziemny
NO _x	Silniki	150	35	35
	Turbiny gazowe ⁽¹⁾	50	20	50

⁽¹⁾ Wartość odniesienia ma zastosowanie jedynie powyżej 70 % obciążenia.

ZAŁĄCZNIK IV

Monitorowanie emisji

1. Okresowe pomiary SO₂, NO_x i cząstek stałych są wymagane co najmniej co trzy lata w przypadku średnich obiektów energetycznego spalania, których nominalna moc cieplna jest większa niż 1 MW i mniejsza niż 20 MW, oraz co najmniej raz w roku w przypadku średnich obiektów energetycznego spalania, których nominalna moc cieplna wynosi 20 MW lub więcej, ale mniej niż 50 MW.
2. Pomiary są wymagane jedynie w odniesieniu do zanieczyszczeń, dla których dopuszczalną wielkość emisji w odniesieniu do danego obiektu ustanowiono w załączniku II.
3. Pierwsze pomiary przeprowadza się w ciągu trzech miesięcy po rejestracji obiektu.
4. Alternatywnie do pomiarów SO₂, o których mowa w pkt 1, w celu określenia emisji SO₂ można wykorzystywać inne procedury zweryfikowane i zatwierdzone przez właściwy organ.
5. Pobieranie próbek i analizę substancji zanieczyszczających oraz pomiary parametrów procesu, jak również procedury alternatywne stosowane zgodnie z pkt 4 przeprowadza się zgodnie z normami CEN. Jeśli normy CEN nie są dostępne, stosuje się normy ISO, normy krajowe lub inne normy międzynarodowe, które zapewniają dostarczenie danych o równoważnej jakości naukowej.

Bruksela, dnia 18.12.2013 r.
COM(2013) 920 final

ANNEXES 1 to 6

ZAŁĄCZNIKI

wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczenia
atmosferycznego oraz zmiany dyrektywy 2003/35/WE**

ZAŁĄCZNIK I

Monitorowanie i sprawozdawczość w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń do atmosfery

A. Wymogi dotyczące corocznego przekazywania informacji o emisjach, o którym mowa w art. 7 ust. 1 akapit pierwszy

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy	Terminy przekazywania informacji
Wszystkie krajowe emisje z podziałem na kategorie źródeł według NFR ⁽¹⁾ , w tym pozycje dodatkowe	- SO ₂ , NO _x , NMLZO, NH ₃ , CO - metale ciężkie (Cd, Hg, Pb)* - TZO** (łącznie WWA i benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno(1,2,3-cd)piren, dioksyny/furany, PCB, HCB).	Raz w roku, począwszy od 1990 r. do roku sprawozdawczego minus 2 (X-2)	15/02****
Wszystkie krajowe emisje z podziałem na kategorie źródeł według NFR	- PM _{2,5} , PM ₁₀ *** i BC	Raz w roku, począwszy od 2000 r. do roku sprawozdawczego minus 2 (X-2)	15/02****
Wszystkie krajowe emisje z podziałem na kategorie źródeł	- CH ₄	Raz w roku, począwszy od 2005 r. do roku sprawozdawczego minus 2 (X-2)	15/02****
Wstępne krajowe emisje wg zagregowanych kategorii NFR ⁽²⁾	- SO ₂ , NO _x , NH ₃ , NMLZO, PM _{2,5}	Raz w roku dla roku sprawozdawczego minus 1 (X-1)	30/09

(1) Nomenklatura dla sprawozdawczości określona przez konwencję LRTAP.

(2) Zagregowane w sektorach, jak określono w załączniku IV wytycznych dotyczących sprawozdawczości w ramach konwencji LRTAP

* Cd (kadm), Hg (rtęć), Pb (ołów).

** TZO (trwałe zanieczyszczenia organiczne).

*** PM₁₀ oznacza cząstki stałe przechodzące przez otwór sortujący, zdefiniowane w referencyjnej metodzie poboru próbek i pomiaru PM₁₀, EN 12341, przy 50 % granicy sprawności dla średnicy aerodynamicznej do 10 µm.

**** Jeżeli informacje zawierały błędy, ponowne przekazanie informacji, wraz z wyjaśnieniem wprowadzonych zmian, następuje w ciągu czterech tygodni.

B. Wymogi dotyczące corocznego przekazywania informacji o emisjach, o którym mowa w art. 7 ust. 1 akapit drugi

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy	Termin przekazywania informacji
Wszystkie krajowe emisje z podziałem na kategorie źródeł według NFR	- metale ciężkie (As, Cr, Cu, Ni, Se i Zn oraz ich związki)* - TSP**	Raz w roku, począwszy od 1990 r. (2000 r. dla TSP) do roku sprawozdawczego minus 2 (X-2)	15/2

* As (arsen), Cr (chrom), Cu (miedź), Ni (nikiel), Se (selen), Zn (cynk).

** pył zawieszony ogółem

C. Wymogi dotyczące przekazywania co dwa lata począwszy od 2017 r. informacji o emisjach i prognoz, o których mowa w art. 7 ust. 2

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy/lata docelowe	Terminy przekazywania informacji
Krajowe dane siatkowe dotyczące emisji z podziałem na kategorie źródeł (GNFR)	- SO ₂ , NO _x , NMLZO, CO, NH ₃ , PM ₁₀ , PM _{2,5} - metale ciężkie (Cd, Hg, Pb) - TZO (całkowite WWA, HCB, PCB, dioksyny/furany) - BC (jeżeli dane są dostępne)	Co dwa lata dla roku sprawozdawczego minus 2 (X-2)	01/05 *
Duże źródła punktowe według kategorii źródła (GNFR)	- SO ₂ , NO _x , NMLZO, CO, NH ₃ , PM ₁₀ , PM _{2,5} - metale ciężkie (Cd, Hg, Pb) - TZO (całkowite WWA, HCB, PCB, dioksyny/furany) - BC (jeżeli dane są dostępne)	Co dwa lata dla roku sprawozdawczego minus 2 (X-2)	01/05 *
Prognozowane emisje według zagregowanych kategorii NFR	- SO ₂ , NO _x , NH ₃ , NMLZO, PM _{2,5} i BC	Przekazywanie sprawozdań co dwa lata; sprawozdania obejmują każdy rok od roku X do 2030 oraz, jeżeli dane są dostępne, do roku 2040 i 2050.	15/03
Prognozowane emisje według zagregowanej kategorii źródła	- CH ₄		15/03

* Jeżeli informacje zawierały błędy, ponowne przekazanie informacji, wraz z wyjaśnieniem wprowadzonych zmian, następuje w ciągu czterech tygodni

D. Coroczne przekazywanie raportu metodycznego IIR, o którym mowa w art. 7 ust. 3

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy/lata docelowe	Terminy przekazywania informacji
Raport metodyczny IIR	- SO ₂ , NO _x , NMLZO, NH ₃ , CO, TSP, PM _{2,5} , PM ₁₀ i BC - metale ciężkie (Cd, Hg, Pb, As, Cr, Cu, Ni, Se, Zn) - TZO (łącznie WWA i benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno(1,2,3-cd)piren, dioksyny/furany i PCB, HCB)	Wszystkie lata (jak podano w tabelach A, B i C)	15/03

ZALACZNIK II

Krajowe zobowiązania do redukcji emisji

Tabela a): zobowiązania do redukcji emisji dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO). Paliwa sprzedane, rok odniesienia 2005.

Państwo członkowskie	Redukcja SO ₂ w porównaniu z 2005 r.		Redukcja NO _x w porównaniu z 2005 r.		Redukcja NMLZO w porównaniu z 2005 r.	
	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.
Belgia	43 %	68 %	41 %	63 %	21 %	44 %
Bułgaria	78 %	94 %	41 %	65 %	21 %	62 %
Republika Czeska	45 %	72 %	35 %	66 %	18 %	57 %
Dania	35 %	58 %	56 %	69 %	35 %	59 %
Niemcy	21 %	53 %	39 %	69 %	13 %	43 %
Estonia	32 %	71 %	18 %	61 %	10 %	37 %
Grecja	74 %	92 %	31 %	72 %	54 %	67 %
Hiszpania	67 %	89 %	41 %	75 %	22 %	48 %
Francja	55 %	78 %	50 %	70 %	43 %	50 %
Chorwacja	55 %	87 %	31 %	66 %	34 %	48 %
Irlandia	65 %	83 %	49 %	75 %	25 %	32 %
Włochy	35 %	75 %	40 %	69 %	35 %	54 %
Cypr	83 %	95 %	44 %	70 %	45 %	54 %
Łotwa	8 %	46 %	32 %	44 %	27 %	49 %
Litwa	55 %	72 %	48 %	55 %	32 %	57 %
Luksemburg	34 %	44 %	43 %	79 %	29 %	58 %
Węgry	46 %	88 %	34 %	69 %	30 %	59 %
Malta	77 %	98 %	42 %	89 %	23 %	31 %
Niderlandy	28 %	59 %	45 %	68 %	8 %	34 %
Austria	26 %	50 %	37 %	72 %	21 %	48 %
Polska	59 %	78 %	30 %	55 %	25 %	56 %
Portugalia	63 %	77 %	36 %	71 %	18 %	46 %
Rumunia	77 %	93 %	45 %	67 %	25 %	64 %
Słowenia	63 %	89 %	39 %	71 %	23 %	63 %
Słowacja	57 %	79 %	36 %	59 %	18 %	40 %
Finlandia	30 %	30 %	35 %	51 %	35 %	46 %
Szwecja	22 %	22 %	36 %	65 %	25 %	38 %
Zjednoczone Królestwo	59 %	84 %	55 %	73 %	32 %	49 %
UE 28	59 %	81 %	42 %	69 %	28 %	50 %

Tabela b): zobowiązania do redukcji emisji amoniaku (NH₃), drobnych cząstek stałych (PM_{2,5}) i metanu (CH₄). Paliwa sprzedane, rok odniesienia 2005.

Państwo członkowskie	Redukcja NH ₃ w porównaniu z 2005 r.		Redukcja PM _{2,5} w porównaniu z 2005 r.			Redukcja CH ₄ w porównaniu z 2005 r.	
	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.		Każdy rok od 2030 r.		Każdy rok od 2030 r.
Belgia	2 %		16 %	20 %		47 %	26 %
Bułgaria	3 %		10 %	20 %		64 %	53 %
Republika Czeska	7 %		35 %	17 %		51 %	31 %
Dania	24 %		37 %	33 %		64 %	24 %
Niemcy	5 %		39 %	26 %		43 %	39 %
Estonia	1 %		8 %	15 %		52 %	23 %
Grecja	7 %		26 %	35 %		72 %	40 %
Hiszpania	3 %		29 %	15 %		61 %	34 %
Francja	4 %		29 %	27 %		48 %	25 %
Chorwacja	1 %		24 %	18 %		66 %	31 %
Irlandia	1 %		7 %	18 %		35 %	7 %
Włochy	5 %		26 %	10 %		45 %	40 %
Cypr	10 %		18 %	46 %		72 %	18 %
Łotwa	1 %		1 %	16 %		45 %	37 %
Litwa	10 %		10 %	20 %		54 %	42 %
Luksemburg	1 %		24 %	15 %		48 %	27 %
Węgry	10 %		34 %	13 %		63 %	55 %
Malta	4 %		24 %	25 %		80 %	32 %
Niderlandy	13 %		25 %	37 %		38 %	33 %
Austria	1 %		19 %	20 %		55 %	20 %
Polska	1 %		26 %	16 %		40 %	34 %
Portugalia	7 %		16 %	15 %		70 %	29 %
Rumunia	13 %		24 %	28 %		65 %	26 %
Słowenia	1 %		24 %	25 %		70 %	28 %
Słowacja	15 %		37 %	36 %		64 %	41 %
Finlandia	20 %		20 %	30 %		39 %	15 %
Szwecja	15 %		17 %	19 %		30 %	18 %
Zjednoczone Królestwo	8 %		21 %	30 %		47 %	41 %
UE 28	6 %		27 %	22 %		51 %	33 %

ZALĄCZNIK III

Treść krajowych programów kontroli zanieczyszczenia powietrza

CZĘŚĆ 1

ŚRODKI, KTÓRE MOGĄ ZOSTAĆ WŁĄCZONE DO KRAJOWEGO PROGRAMU KONTROLI ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

W stosownych przypadkach przy wdrażaniu środków określonych w części 1 państwa członkowskie wykorzystują wytyczne EKG ONZ dotyczące zapobiegania emisjom amoniaku i zmniejszania ich (wytyczne dotyczące amoniaku)¹ oraz najlepsze dostępne techniki określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE².

A. Środki służące kontroli emisji amoniaku

1. Państwa członkowskie sporządzają krajowy kodeks doradczy dobrej praktyki rolniczej dotyczący redukcji emisji amoniaku w oparciu o kodeks ramowy EKG ONZ dotyczący dobrej praktyki rolniczej na rzecz redukcji emisji amoniaku z 2001 r.³, ujmując co najmniej następujące elementy:
 - a) zarządzanie azotem, z uwzględnieniem całkowitego cyklu azotowego;
 - b) strategię żywienia zwierząt gospodarskich;
 - c) niskoemisyjne sposoby rozprowadzania nawozu naturalnego;
 - d) niskoemisyjne systemy przechowywania nawozu naturalnego;
 - e) niskoemisyjne systemy przetwarzania nawozu naturalnego i kompostowania;
 - f) niskoemisyjne systemy utrzymania zwierząt;
 - g) niskoemisyjne sposoby stosowania nawozów mineralnych.
2. Państwa członkowskie ustanawiają krajowy budżet azotu w celu monitorowania zmian w całkowitych stratach reaktywnego azotu z rolnictwa, w tym amoniaku, podtlenku azotu, amonu, azotanów i azotynów, w oparciu o zasady określone w wytycznych EKG ONZ dotyczących budżetów azotu⁴.
3. Państwa członkowskie zmniejszają emisje amoniaku z nawozów nieorganicznych, stosując następujące podejścia:
 - a) stosowanie nawozów amonowo-węglanowych jest zakazane;
 - b) nawozy na bazie mocznika w miarę możliwości zastępuje się nawozami na bazie azotanu amonu;
 - c) jeżeli nawozy na bazie mocznika są nadal stosowane, wykorzystuje się metody, w przypadku których wykazano, że redukują emisje amoniaku o co najmniej

¹ Decyzja 2012/11, ECE/EB/AIR/113/Add. 1

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

³ Decyzja ECE/EB.AIR/75, pkt 28a

⁴ Decyzja 2012/10, ECE/EB/AIR/113/Add.1

30 % w porównaniu z wykorzystaniem metody odniesienia, jak określono w wytycznych dotyczących amoniaku;

- d) nawozy nieorganiczne rozprawdza się zgodnie z przewidywanymi wymogami nawożonej uprawy lub nawożonego użytku zielonego w odniesieniu do azotu i fosforu, biorąc również pod uwagę istniejącą zawartość substancji pokarmowych w glebie oraz składniki pokarmowe w innych nawozach.

4. Do dnia 1 stycznia 2022 r. państwa członkowskie ograniczają emisje amoniaku z nawozu naturalnego, stosując następujące podejścia:

- a) redukcja emisji z gnojowicy i obornika stosowanych na gruntach ornych i użytkach zielonych, przez zastosowanie metod służących zmniejszeniu emisji o co najmniej 30 % w porównaniu z metodą odniesienia określoną w wytycznych dotyczących amoniaku oraz na poniższych warunkach:
 - (i) obornik i gnojowicę rozprawdza się jedynie zgodnie z przewidywanymi potrzebami nawożonej uprawy lub nawożonego użytku zielonego w odniesieniu do azotu i fosforu, biorąc również pod uwagę istniejącą zawartość substancji pokarmowych w glebie oraz składniki pokarmowe w innych nawozach;
 - (ii) obornika i gnojowicy nie rozprawdza się na gruntach nasyconych wodą, zalanych, zamrzniętych lub pokrytych śniegiem;
 - (iii) gnojowicę stosowaną na użytkach zielonych rozprawdza się przy użyciu węży rozlewowych, aplikatorów płozowych lub metodą płytkiego lub głębokiego wtryskiwania;
 - (iv) obornik i gnojowica rozprawdzone na gruntach ornych przyoruje się w ciągu czterech godzin od rozprawdzenia;
- b) redukcja emisji pochodzących z miejsc przechowywania nawozu naturalnego na zewnątrz pomieszczeń dla zwierząt, przy zastosowaniu następujących podejść:
 - (i) w przypadku obiektów do przechowywania gnojowicy zbudowanych po 1 stycznia 2022 r. stosuje się niskoemisyjne systemy lub techniki przechowywania, co do których wykazano, że obniżają emisję amoniaku o co najmniej 60 % w porównaniu z metodą odniesienia określoną w wytycznych dotyczących amoniaku, a dla istniejących obiektów do przechowywania gnojowicy – o co najmniej 40 %;
 - (ii) obiekty do przechowywania obornika są przykryte;
 - (iii) gospodarstwa posiadają wystarczającą możliwość przechowywania nawozu naturalnego, aby rozprawdzać go jedynie w okresach odpowiednich ze względu na wzrost upraw;
- c) ograniczenie emisji z pomieszczeń dla zwierząt za pomocą systemów, co do których wykazano, że zmniejszają emisje amoniaku o co najmniej 20 % w porównaniu z metodą odniesienia określoną w wytycznych dotyczących amoniaku;
- d) ograniczenie emisji z nawozu naturalnego przez zastosowanie niskobiałkowych strategii żywienia, co do których wykazano, że zmniejszają emisje amoniaku o co najmniej 10 % w porównaniu z metodą odniesienia określoną w wytycznych dotyczących amoniaku.

B. Środki służące redukcji emisji w celu kontroli emisji cząstek stałych oraz sadzy (BC)

1. Państwa członkowskie zakazują spalania na terenie otwartym pozostałości zbiorów, odpadów rolniczych i pozostałości leśnych, a także monitorują wdrażanie tego zakazu i egzekwują przepisy w tym zakresie. Wszelkie wyjątki od tego zakazu ograniczają się do programów zapobiegawczych, które mają na celu uniknięcie niekontrolowanych pożarów, zwalczanie szkodników lub ochronę różnorodności biologicznej.
2. Państwa członkowskie sporządzają krajowy kodeks doradczy dobrej praktyki rolniczej w celu właściwego zarządzania pozostałościami zbiorów na podstawie następujących podejść:
 - a) poprawa struktury gleby poprzez przyoranie pozostałości zbiorów;
 - b) udoskonalone techniki przyorywania pozostałości zbiorów;
 - c) alternatywne wykorzystywanie pozostałości zbiorów;
 - d) poprawa zasobności gleby w składniki pokarmowe i poprawa struktury gleby poprzez przyorywanie nawozu naturalnego, zgodnie z wymogami optymalnego wzrostu roślin, co pozwoli uniknąć spalania nawozu naturalnego (obornika, ściółki głębokiej).

C. Zapobieganie skutkom dla małych gospodarstw

1. Państwa członkowskie, wprowadzając środki określone w sekcjach A i B, powinny zapewnić pełne uwzględnienie ich skutków dla małych i bardzo małych gospodarstw. Państwa członkowskie mogą np. zwolnić je z tych środków, jeżeli jest to możliwe i stosowne w świetle mających zastosowanie zobowiązań do redukcji emisji.

CZĘŚĆ 2

MINIMALNA TREŚĆ KRAJOWEGO PROGRAMU KONTROLI ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

1. Wstępny krajowy program kontroli zanieczyszczenia powietrza, o którym mowa w art. 6 i 9, obejmuje co najmniej następujące informacje:
 - a) krajowe ramy polityki dotyczącej jakości powietrza i zanieczyszczenia powietrza, w których program został opracowany, między innymi:
 - (i) priorytety polityczne i ich odniesienie do priorytetów określonych w innych powiązanych obszarach polityki, w tym w polityce dotyczącej zmiany klimatu;
 - (ii) obowiązki organów krajowych, regionalnych i lokalnych;
 - (iii) postępy poczynione w ramach obecnej polityki i środków w dziedzinie redukcji emisji i poprawy jakości powietrza oraz stopień, w jakim wypełniane są zobowiązania krajowe i unijne;

- (iv) prognozowany dalszy rozwój sytuacji przy założeniu, że nie nastąpi żadna zmiana w już przyjętej polityce i stosowanych środkach;
 - b) warianty strategiczne rozważane w celu wypełnienia zobowiązań do redukcji emisji na 2020 r. oraz na 2030 r. i na lata następne, w celu osiągnięcia średnioterminowych poziomów emisji określonych na 2025 r. oraz w celu dalszej poprawy jakości powietrza, a także analiza tych wariantów wraz z metodą jej przeprowadzenia; poszczególne lub łączne skutki strategii i środków dotyczących redukcji emisji, jakości powietrza i środowiska; oraz związaną z nimi niepewność;
 - c) środki i strategie, które zdecydowano się przyjąć, w tym harmonogram ich wdrażania i dokonywania ich przeglądu, oraz odpowiedzialne właściwe organy;
 - d) w stosownych przypadkach wyjaśnienie powodów, dla których osiągnięcie średnioterminowych poziomów emisji określonych dla 2025 r. jest niemożliwe bez pociągania za sobą nieproporcjonalnie wysokich kosztów;
 - e) ocenę tego, w jaki sposób wybrane strategie i środki zapewniają spójność z planami i programami w innych odnośnych obszarach polityki.
2. Aktualizacje krajowego programu kontroli zanieczyszczenia powietrza, o którym mowa w art. 6 i 9, obejmują co najmniej:
- a) ocenę postępów we wdrażaniu programu, ograniczaniu emisji i zmniejszaniu stężeń;
 - b) wszelkie znaczące zmiany kontekstu politycznego, ocen, programu lub harmonogramu wdrażania.

ZAŁĄCZNIK IV

Metodyka sporządzania i uaktualniania krajowych bilansów emisji, prognoz emisji, raportów metodycznych IIR i dostosowanych bilansów emisji

W przypadku zanieczyszczeń, o których mowa w załączniku I, z wyjątkiem CH₄, państwa członkowskie ustanawiają bilanse emisji, dostosowane bilanse emisji, prognozy emisji i raporty metodyczne IIR z zastosowaniem metodyki przyjętej przez strony konwencji LRTAP (wytyczne EMEP dotyczące sprawozdawczości) i są proszone o używanie przewodnika EMEP/EEA, o którym mowa w tej konwencji. Ponadto dodatkowe informacje, w szczególności dane dotyczące aktywności obiektów, niezbędne do oceny bilansów i prognoz, przygotowuje się zgodnie z tymi samymi wytycznymi.

Wykorzystanie wytycznych EMEP dotyczących sprawozdawczości pozostaje bez uszczerbku dla dodatkowych warunków określonych w niniejszym załączniku oraz dla wymogów dotyczących nomenklatury sprawozdawczej, szeregów czasowych oraz terminów przekazywania informacji, określonych w załączniku I.

CZEŚĆ 1

KRAJOWE ROCZNE BILANSE EMISJI

1. Krajowe bilanse emisji są przejrzyste, spójne, porównywalne, kompletne i dokładne.
2. Emisje z określonych kluczowych kategorii obliczane są zgodnie z metodami określonymi w przewodniku EMEP/EEA oraz z myślą o wykorzystaniu metodyki Tier 2 lub wyższej (szczegółowej).

Państwa członkowskie mogą korzystać z innych opartych na dowodach naukowych i kompatybilnych metod ustanawiania krajowych bilansów emisji, jeżeli pozwalają one na dokładniejsze szacunki niż standardowe metody określone w przewodniku EMEP/EEA.

3. W przypadku emisji pochodzących z transportu państwa członkowskie obliczają i przedstawiają emisje spójne z krajowymi bilansami energetycznymi przedstawianymi Eurostatowi.
4. Emisje pochodzące z transportu drogowego oblicza się i przedstawia na podstawie paliwa sprzedanego w danym państwie członkowskim. Ponadto państwa członkowskie mogą przedstawiać emisje pochodzące z pojazdów drogowych na podstawie ilości zużytego paliwa lub kilometrów przejechanych w danym państwie członkowskim.
5. Państwa członkowskie przekazują informacje o rocznych emisjach wyrażone w stosownych jednostkach określonych we wzorze sprawozdawczym NFR konwencji LRTAP.

CZEŚĆ 2

PROGNOZY EMISJI

1. Prognozy emisji są przejrzyste, spójne, porównywalne, pełne i dokładne, a przekazywane informacje obejmują co najmniej:

- a) jasne określenie przyjętych i planowanych strategii i środków objętych prognozami;
 - b) wyniki analizy wrażliwości wykonanej dla prognoz;
 - c) opis metodyki, modeli, podstawowych założeń i kluczowych parametrów wejściowych i wyjściowych.
2. Prognozy emisji są szacowane i przyporządkowywane do odnośnych sektorów źródeł. Państwa członkowskie przygotowują prognozę „ze środkami” (przyjęte środki) i – w stosownych przypadkach – „z dodatkowymi środkami” (planowane środki) dla każdego zanieczyszczenia zgodnie z wytycznymi ustanowionymi w przewodniku EMEP/EEA.
 3. Prognozy są zgodne z najnowszym krajowym rocznym bilansem emisji i z prognozami zgłoszonymi na mocy rozporządzenia nr 525/2013.

CZEŚĆ 3

RAPORT METODYCZNY IRR

Raporty metodyczne IRR są przygotowywane zgodnie z wytycznymi EMEP dotyczącymi sprawozdawczości i przekazywane przy wykorzystaniu wzoru raportu metodycznego IIR, jak określono w tych wytycznych. Raport ten zawiera przynajmniej następujące informacje:

- a) opisy, odniesienia i źródła informacji dotyczące określonych metod, założeń, wskaźników emisji i danych dotyczących aktywności obiektów, jak również przesłanki ich wyboru;
- b) opis krajowych kluczowych kategorii źródeł emisji;
- c) informacje na temat niepewności, zapewniania jakości i weryfikacji;
- d) opis uregulowań instytucjonalnych na potrzeby przygotowania bilansów;
- e) ponowne obliczenia i planowane ulepszenia;
- f) w stosownych przypadkach informacje na temat wykorzystania elastyczności przewidzianej w art. 5 ust. 1 i 3;
- g) streszczenie.

CZEŚĆ 4

DOSTOSOWANIE KRAJOWYCH BILANSÓW

1. Państwo członkowskie, które wnioskuje o dostosowanie swojego krajowego bilansu emisji zgodnie z przepisami art. 5 ust. 3, zawiera w swoim wniosku do Komisji co najmniej następującą dokumentację uzupełniającą:
 - a) dowody na to, że odnośne krajowe zobowiązanie lub zobowiązania do redukcji emisji zostały przekroczone;
 - b) określenie, na ile dostosowanie bilansu emisji ogranicza przekroczenie oraz przyczynia się do wypełnienia danego krajowego zobowiązania lub zobowiązań do redukcji emisji;

- c) oszacowanie, czy i kiedy można spodziewać się, że dane krajowe zobowiązanie lub zobowiązania do redukcji emisji zostaną osiągnięte w oparciu o prognozy emisji bez dostosowania;
- d) dowody na to, że dostosowanie jest zgodne z co najmniej jedną z trzech następujących okoliczności. W stosownych przypadkach można odnieść się do odpowiednich wcześniejszych dostosowań:
- (i) w odniesieniu do nowych kategorii źródeł emisji:
 - dowody na to, że nowe kategorie źródeł emisji zostały uznane w literaturze naukowej lub w przewodniku EMEP/EEA;
 - dowody na to, że ta kategoria źródeł nie została ujęta w odpowiednim wcześniejszym krajowym bilansie emisji w czasie, gdy ustalano dane zobowiązanie do redukcji emisji;
 - dowody, że emisje pochodzące z nowej kategorii źródeł przyczyniają się do tego, że państwo członkowskie nie jest w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań do redukcji emisji, potwierdzone przez szczegółowy opis metodyki, dane i wskaźniki emisji wykorzystane, aby dojść do tego wniosku;
 - (ii) w odniesieniu do znacząco różnych wskaźników emisji wykorzystanych do określenia emisji z określonych kategorii źródeł:
 - opis pierwotnych wskaźników emisji, w tym szczegółowy opis podstawy naukowej do określenia tego wskaźnika emisji;
 - dowody na to, że pierwotne wskaźniki emisji były wykorzystywane do określania redukcji emisji w czasie, gdy redukcje to zostały określone;
 - opis zaktualizowanych wskaźników emisji, w tym szczegółowe informacje dotyczące podstawy naukowej użytej do określenia danego wskaźnika emisji;
 - porównanie szacunków emisji dokonywanych w oparciu o pierwotne i zaktualizowane wskaźniki emisji, wykazujące, że zmiana wskaźników emisji przyczynia się do tego, że państwo członkowskie nie jest w stanie wypełnić swoich zobowiązań do redukcji;
 - uzasadnienie decyzji, czy zmiany wskaźników emisji są znaczące.

Od roku 2025 w przypadku dostosowania nie bierze się pod uwagę wskaźników emisji znacząco odmiennych niż oczekiwane w wyniku wdrożenia danej normy lub standardu.
 - (iii) w odniesieniu do znacząco różnych metod wykorzystanych do określenia emisji z określonych kategorii źródeł:
 - opis pierwotnie wykorzystanej metodyki, w tym szczegółowe informacje dotyczące podstawy naukowej użytej do określenia tego wskaźnika emisji;
 - dowody na to, że pierwotna metodyka została wykorzystana do określania redukcji emisji w czasie, gdy zostały ustanowione;

- opis zaktualizowanej wykorzystanej metodyki, w tym szczegółowy opis podstawy naukowej lub odniesienia użytych do określenia tej metodyki;
 - porównanie szacunków emisji dokonywanych w oparciu o pierwotne i zaktualizowane metody, wykazujące, że zmiana metodologii przyczynia się do tego, że państwo członkowskie nie jest w stanie wypełniać swoich zobowiązań do redukcji;
 - uzasadnienie decyzji, czy zmiana w metodyce jest znacząca.
2. Państwa członkowskie mogą przedłożyć te same informacje uzasadniające w odniesieniu do procedur dostosowawczych opartych na podobnych warunkach wstępnych, pod warunkiem że każde państwo członkowskie przedstawi wymagane indywidualne informacje odnoszące się do danego państwa, jak określono w pkt 1.
 3. Państwa członkowskie ponownie obliczają dostosowane wartości emisji, aby zapewnić spójność szeregów czasowych dla każdego roku, w odniesieniu do którego zastosowano dostosowanie lub dostosowania.

ZAŁĄCZNIK V

Monitorowanie skutków zanieczyszczeń dla środowiska

1. Państwa członkowskie zapewniają reprezentatywność swojej sieci punktów pomiarowych dla swoich ekosystemów słodkowodnych, naturalnych, półnaturalnych i leśnych.
2. Państwa członkowskie zapewniają monitorowanie we wszystkich miejscach należących do sieci określonych w pkt 1 w oparciu o następujące obowiązkowe wskaźniki:
 - a) w odniesieniu do ekosystemów słodkowodnych: ustalenie zakresu szkód biologicznych, w tym reakcji wskaźników biologicznych (mikro- i makrofitów oraz okrzemków) oraz utrata zasobów rybnych lub bezkręgowców:
wskaźnik podstawowy: zdolność neutralizacji kwasów (ANC); oraz wskaźniki dodatkowe: kwasowość (pH), siarczan rozpuszczony (SO₄), azotan (NO₃) i rozpuszczony węgiel organiczny, przy minimalnej częstotliwości pobierania próbek od rocznej (podczas cyrkulacji jesiennej jeziora) do miesięcznej (strumienie).
 - b) w odniesieniu do ekosystemów lądowych: ocena kwasowości gleby, utraty glebowych składników pokarmowych, statusu i bilansu azotu oraz utraty różnorodności biologicznej:
 - (i) wskaźnik podstawowy: kwasowość gleby – wymienne frakcje kationów zasadowych (wysycenie zasadami) i wymienny glin w glebach – co dziesięć lat; oraz wskaźniki pomocnicze: pH, siarczan, azotan, kationy zasadowe, stężenia glinu w roztworze gleby – co roku (w stosownych przypadkach);
 - (ii) wskaźnik podstawowy: wypłukiwanie azotanów z gleby (NO₃, wypłukiwanie) – co roku;
 - (iii) wskaźnik podstawowy: stosunek węgla do azotu (C/N) i wskaźnik pomocniczy: azot całkowity w glebie (Ncałk.) – co dziesięć lat;
 - (iv) wskaźnik podstawowy: bilans składników pokarmowych w liściach (N/P, N/K, N/Mg) co cztery lata;
 - c) w odniesieniu do ekosystemów lądowych: ocena szkodliwego wpływu ozonu na wzrost roślinności i różnorodności biologicznej:
 - (i) wskaźnik podstawowy: wzrost roślinności i uszkodzenie liści; oraz wskaźnik pomocniczy: strumień węgla (Cstrumień) – co roku;
 - (ii) wskaźnik podstawowy: przekroczenie poziomów krytycznych w oparciu o strumień – co roku w sezonie wegetacyjnym;
3. Państwa członkowskie, gromadząc i przekazując⁵ informacje, o których mowa w pkt 2, stosują metody opisane w Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości oraz w jej podręcznikach dotyczących programów współpracy międzynarodowej.

⁵ Decyzja 2008/1, ECE/EB.AIR/wg.1/2008/16

ZALĄCZNIK VI

Tabela korelacji

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2001/81/WE
art. 1	art. 1
art. 2	art. 2 akapit pierwszy
art. 3 ust. 1	art. 3 lit. e)
art. 3 ust. 2, 3, 6, 7 i 9-12	-
art. 3 ust. 4	art. 3 lit. j)
art. 3 ust. 5	art. 3 lit. k)
art. 3 ust. 8	art. 3 lit. g)
art. 4 ust. 1 i 2	art. 4 ust. 1
art. 4 ust. 3	art. 2 akapit drugi
art. 5	-
art. 6 ust. 1	art. 6 ust. 1 i 2
art. 6 ust. 2 i 5-9	-
art. 6 ust. 3 i 4	art. 6 ust. 3
art. 7 ust. 1 akapit pierwszy	art. 7 ust. 1
art. 7 ust. 1 akapit drugi, art. 7 ust 3-6	-
art. 7 ust. 2	-
art. 7 ust. 7	art. 7 ust. 2
art. 7 ust. 8	art. 7 ust. 3
art. 7 ust. 9	art. 7 ust. 4
art. 8	-
art. 9 ust. 1	art. 8 ust. 2
art. 9 ust. 2 akapit pierwszy	art. 8 ust. 1
art. 9 ust. 2 akapit drugi, art. 9 ust 3-5	-

art. 10	art. 9 i 10
art. 11 ust. 1	art. 6 ust. 4
art. 11 ust. 2	art. 7 ust. 3
art. 12	art. 11
art. 13	art. 13 ust. 3
art. 14	art. 13 ust. 1 i 2
art. 15	art. 14
art. 16	-
art. 17	art. 15
art. 18	-
art. 19	art. 16
art. 20	art. 17
załącznik I	art. 8 ust. 1 i załącznik III
załącznik II	załącznik I
załączniki III, V i VI	-
załącznik IV	załącznik III